

## VVS AMENDEMENTEN BASISDECREET

### Art. 5 definities

#### **3° actualiseringsprogramma:**

##### Argumentatie/motivatie:

Principieel is VVS voor een onbeperkte houdbaarheid van creditbewijzen. Ook met de concrete uitwerking van de houdbaarheid van minstens 5 jaar stelt problemen. Studenten met een deeltijds studietraject komen immers gemakkelijk aan 6 jaar en langer voor hun bacheloropleidingen of voor de langere masteropleidingen (bijvoorbeeld geneeskunde). Deze studenten riskeren nog tijdens dezelfde opleiding een actualiseringsprogramma opgelegd te krijgen voor creditbewijzen die ze in hun eerste studiejaar behaalden. VVS pleit voor een verlenging van de houdbaarheidsdatum tot 8 jaar (accreditaties zijn ook acht jaar geldig). De 'vervalbare' certificaten worden overigens ook niet consequent gebruikt (creditbewijs en EVK in de eerste zin, bewijs van bekwaamheid in de tweede). VVS vraagt zich af hoe vaak deze actualiseringsprogramma's voorkomen en of het wel nodig is deze bepaling te weerhouden. Tenslotte mag onder geen beding inschrijvingsgeld worden gevraagd voor deze programma's.

##### Amendement:

actualiseringsprogramma : een programma dat kan worden opgelegd aan studenten die in het hoger onderwijs wensen door te stromen op grond van een creditbewijs of EVK's dat ten minste ~~8 5~~-kalenderjaren eerder werd behaald; De termijn van ~~8 5~~-kalenderjaren wordt berekend vanaf de eerste dag van de maand oktober die volgt op de maand waarin het ~~bewijs van bekwaamheid~~ werd verkregen;

#### **4° afstudeerrichting:**

##### Argumentatie/motivatie:

Hoewel er in de huidige regelgeving geen sprake is van een bovengrens voor afstudeerrichtingen, vragen we ons af of de helft van de opleidingsomvang niet wat ruim is. Er moet worden vermeden dat te lange afstudeerrichtingen de doorstroommogelijkheden en verticale mobiliteit naar de master niet bemoeilijken. In de definitie kan misschien een onderscheid worden gemaakt in maximumlengte voor de bachelor en voor de master.

### Ontbrekende definities:

#### **39° aanvullende bacheloropleiding**

##### Argumentatie/motivatie:

Om de doorstroom naar de bachelors te stimuleren vanuit het nieuw in te richten niveau vijf van het hoger beroepsonderwijs, moeten er zoveel mogelijk aanvullingsprogramma's worden ingericht door de hogescholen. Om deze bruggen naar de professionele bachelor duidelijke te kunnen communiceren naar de doelgroep, pleit VVS voor een aparte naamgeving: aanvullingsprogramma of aanvullende bacheloropleiding (aangezien de bekroning een diploma).

#### **40° student met functiebeperking:**

##### Argumentatie/motivatie

VVS vraagt dat het decreet een éénduidige definitie van een student met een functiebeperking bepaalt. De definitie goedgekeurd door de Raad Hoger Onderwijs van 14 november 2006 wordt door VVS ondersteund:

##### Amendement: toevoeging

*40° student met een functiebeperking: een student bij wie er een langdurige uitval (er is minstens 12 maanden uitval geweest en/of er is een uitval van 12 maanden in de toekomst te voorzien) of blijvende uitval is op een of meerdere door de ICF benoemde lichaamsfuncties en die volgens de door de overheid bepaalde richtlijnen geregistreerd werd in een instelling voor hoger onderwijs.*

### Art. 10: herorganisaties

##### Argumentatie/motivatie

VVS ziet de noodzaak en de meerwaarde niet in van de bevoegdheidsoverdracht van hogeschoolopleidingen naar universiteiten. Deze operatie kan niet worden gestart tenzij na een grondig maatschappelijk en democratisch debat waarbij er een groot draagvlak voor zou ontstaan. In afwachting van een debat en consensus, moet deze mogelijkheid voor VVS voorlopig worden uitgesloten. Dus ofwel een terugkeer naar bestaande regelgeving ofwel volgende wijziging.

##### Amendement: wijziging

#### **Artikel 10**

§ 1. Indien hogescholen ~~respectievelijk en~~ universiteiten zich herorganiseren en/of een nieuwe ~~instelling hogeschool~~ ~~respectievelijk universiteit~~ vormen worden de onderwijsbevoegdheden zoals bepaald in [artikel 125 tot en met 152] van de instellingen conform de herorganisatie overgedragen, in voorkomend geval aan de nieuwe instelling.

De onderwijsbevoegdheden worden uitgeoefend binnen de studiegebieden of delen van studiegebieden en binnen de territoriale omschrijving die op de overdragende instelling van toepassing zijn op het moment van overdracht.

### **Art. 15: samenstelling associaties**

#### Argumentatie/motivatie

Er is gesleuteld aan de definitie van associaties om mogelijk te maken dat meerder universiteiten in één associatie zouden gaan. VVS vindt dit voorbarig en denkt dat het niet verstandig is om het hoger onderwijslandschap ongecontroleerd verder ingegrijpend te laten wijzigen. Een grondig maatschappelijk debat moet dit vooraf gaan.

Amendement: schrapping

#### **Artikel 15**

§1. Een associatie is een vereniging zonder winst oogmerk die bestaat uit volgende leden, verder 'partnerinstellingen' genoemd:

1° enerzijds ~~ten minste~~ één rechtspersoon verantwoordelijk voor een universiteit, en

(..)

### **Art. 18 Overdracht onderwijsbevoegdheden**

#### Motivatie/argumentatie:

Bij de overdracht van onderwijsbevoegdheden zoals hier voorgesteld in kader van rationalisatie van het hoger onderwijslandschap plaatst VVS heel wat vraagtekens:

VVS stelt zich vragen bij de noodzaak:

- internationaal is het onderscheid tussen professioneel versus academisch steeds minder gangbaar.
- dankzij kwalificatieraamwerken en accreditatie is het soort instelling dat een diploma uitreikt steeds minder relevant is voor de erkenning van de diploma's
- associaties werden net opgericht om de academisering in goede banen te leiden en verspintering van onderzoeksmiddelen tegen te gaan
- overheveling na het academiseringsproces zal te laat komen om de universiteiten duidelijker te responsabiliseren
- veiliger om de uitkomst van het academiseringsproces af te wachten. Indien weinig opleidingen geaccrediteerd geraken zijn andere pistes noodzakelijk

VVS stelt zich vragen bij de meerwaarde inzake rationalisatie/optimalisatie:

- door territoriale beperkingen en geografische versnippering van associaties valt er qua personeelsinzet weinig winst te boeken
- ook qua infrastructuur heeft overheveling door de geografische spreiding weinig rationaliserende meerwaarde
- het risico voor proliferatie is daarentegen groot (universiteiten nieuwe opleidingen gaan aanbieden wanneer ze een nieuw studiegebied toegewezen krijgen)
- het hoger onderwijslandschap zal er niet rationeler of optimaler op worden
- overheveling versterkt onevenwichten: één universiteit krijgt het monopolie om in gans Vlaanderen haar deuren te openen
- fusies kosten handen vol geld
- de twee cycli hogeschoolopleidingen dreigen aan praktijkgerichtheid in te boeten terwijl dat net hun aantrekkingskracht op de student vormt
- wat rest van de hogescholen, de professionele bacheloropleidingen, dreigen verweesd achter te blijven

VVS stelt zich vragen bij de gigantische kostprijs van de operatie. Er moet minstens evenveel voor worden uitgetrokken als de Vlaamse Regering deze legislatuur extra uitgaf voor hoger onderwijs. Dat gaat ten koste van andere budgettaire prioriteiten zoals studiefinanciering, studentenvoorzieningen, diversiteit, onderfinanciering hogescholen....

Deze gigantische operatie werd op ondemocratische wijze voorbereid door een Commissie waarin enkel een handvol hoge piefen uit enkele instellingen vertegenwoordigd waren. Studenten, personeel, sociale partners, politiek en parlement niet vertegenwoordigd waren. Voor deze voorstellen ontbreekt dan ook elk democratisch draagvlak.

Bovendien wordt het parlement buiten spel gezet. Terwijl vroeger door het toekennen van onderwijsbevoegdheden aan bepaalde instellingen op een bepaald grondgebied de politiek controle hield over evenwichten in de ontwikkeling van het hoger onderwijslandschap, maakt de voorgestelde decretale wijziging dat nu onmogelijk.

In afwachting van een grondig democratisch debat en een maatschappelijk draagvlak, dient de operatie uitgesteld te worden. Om te vermijden dat politiek en parlement weer voor voldongen feiten worden gesteld, moet de status quo worden bevroren en dienen bepaalde mogelijkheden voorlopig te worden uitgesloten.

(Dat neemt niet weg dat VVS heeft nagedacht over andere procedures die de machtsevenwichten, de opleidingsbelangen, de rationaliteit en de maatschappelijke voorwaarden beter kan garanderen. Als er dan toch zou worden beslist tot overheveling van bevoegdheden, dan stelt VVS volgende procedure voor:

- de twee cycli hogeschoolopleidingen werken een overhevelingsdossier uit waarin de voorkeur voor een universiteit op basis van de opleidingslogica wordt vermeld
- overige instellingen uit de regio kunnen advies geven over de overhevelingskeuze
- het overhevelingsdossier en de adviezen worden overgemaakt aan de erkenningscommissie die de macrodoelmatigheid en rationaliteit ervan onderzoekt en de Vlaamse Regering adviseert
- de Vlaamse Regering giet alle overdrachtsbeslissingen in een ontwerpdecreet dat aan het parlement ter goedkeuring wordt voorgelegd.

Deze procedure dient nog verder uitgewerkt te worden in hoofdstuk III accreditatie, programmatie en registratie van opleidingen onder afdeling 6, artikel 243)

Amendement: toevoeging en schrappen

#### **Artikel 18**

De partnerinstellingen kunnen hun bevoegdheden ten aanzien van de betrokken hogescho(l)en of universiteit(en) geheel of gedeeltelijk aan de associatie overdragen *met uitzondering van de onderwijsbevoegdheden*.

~~De associatie waaraan de bevoegdheden inzake het organiseren van opleidingen..... van toepassing zijn.~~

~~Vanaf het academiejaar 2013-2014 kan een associatie de onderwijsbevoegdheid..... geaccrediteerd zijn.~~

~~De universiteit waaraan deze bevoegdheden zijn overgedragen..... overdracht.~~

*Overdracht van onderwijsbevoegdheden gebeurt volgens de procedure afgesproken in artikel 243.*

#### **Art. 19: bevoegdheden associaties**

Argumentatie/motivatie:

8° VVS vindt de associatie niet het meest geschikte forum voor een gemeenschappelijk taalbeleid. De taalcode moet immers in overleg met de studentenraad worden ontwikkeld op instellingsniveau, een geïntegreerd taalbeleid moet er bestaan aan elke opleiding en afspraken inzake het aanbieden van anderstalige bachelors en masters, moeten instellings- en associatieoverschrijdend worden gemaakt, tussen universiteiten onderling of met de aanbieders in de regio.

Amendement:

#### **Artikel 19**

~~8° vormgeven aan een gemeenschappelijk taalbeleid~~

#### **Art. 29 §2 oprichting en samenstelling erkenningscommissie**

Argumentatie/motivatie:

VVS denkt dat studentendeskundigheid niet mag ontbreken als het gaat over kwesties zoals de macrodoelmatigheid van opleidingen.

Amendement: toevoegen

#### **Artikel 29**

§2. De Vlaamse Regering stelt de Erkenningscommissie samen en regelt de werking ervan. De Erkenningscommissie bestaat uit binnen- en buitenlandse deskundigen *en telt minstens één student-deskundige*. De Vlaamse Regering draagt er zorg voor dat de leden in onafhankelijkheid (...)

#### **Art. 30 opdracht erkenningscommissie**

Argumentatie/motivatie:

VVS denkt dat adviezen inzake studieduurverlenging door de gehanteerde criteria op natuurlijke wijze aansluiten bij de corebusiness van de erkenningscommissie, de macrodoelmatigheidstoest. Bovendien is deze commissie onafhankelijk en vermindert het risico op belangenvermenging,

Indien er in de toekomst toch onderwijsbevoegdheden van hogescholen naar universiteiten zouden worden overgeheveld, dan moet de erkenningscommissie hierin ook een duidelijke taak krijgen.

Amendement: toevoegen

**Artikel 30**

*4° over wijzigingen aan de studieduur*

*(5° over de overdracht van onderwijsbevoegdheden van de hogescholen naar de associaties en/of universiteiten.)*

**Art. 34: advies aan erkenningscommissie**

Argumentatie/motivatie:

Toevoegen VVS omdat het instellingsoverschrijdende studentenbelang een belangrijke bijdrage kan leveren aan het macrodoelmatigheidsonderzoek. Door VVS officieel een adviesmogelijkheid toe te kennen voorkomt men partijdigheid van de student-expert in de commissie en andere informele beïnvloeding.

Amendement: toevoegen

**Artikel 34**

De Erkenningscommissie kan bij de uitvoering van haar taken het advies inwinnen van of inlichtingen of verduidelijking vragen aan de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, de associaties, de instellingen, de Centra voor Volwassenenonderwijs, *de studentenkoepelvereniging* en derden.

**Art. 47. Erkenning van buitenlandse diploma's**

Motivatie/argumentatie:

Het nieuwe agentschap moet de principes van de Lissabon Recognition Convention als uitgangspunt nemen. VVS zou dit graag verankerd zien in het basisdecreet.

Amendement: toevoeging

**Artikel 47**

§ 1. Het agentschap erkent als enige in Vlaanderen buitenlandse diploma's. Hierbij worden de principes van de Lissabon Recognition Convention als uitgangspunt genomen. Deze luiden:

- het beginsel van billijke erkenning
- het beginsel van de duidelijke, openbare en transparante procedures met inbegrip van verzet en hoger beroep
- de bewijslast rust bij de erkennende instellingen
- een eventuele weigering van erkenning gebeurt enkele op grond van een substantieel verschil
- bij onmogelijkheid van volledige erkenning wordt gestreefd naar een zo volledig mogelijke partiële erkenning
- met extra aandacht voor de bijzondere situatie van staatlozen, erkende vluchtelingen en asielzoekers.

**Art. 49. agentschap voor validering EVC**

Argumentatie/motivatie:

VVS is uitermate positief over de vernieuwing om de validerende instantie voor de erkenning van elders verworven competenties op centraal Vlaams niveau te organiseren. Terwijl de instellingsautonomie nog steeds kan spelen inzake het vrijstellingsbeleid, wordt op die manier toch de territoriale gelding van het bekwaamheidsbewijs vergroot. Dat verhoogt de rechtszekerheid voor de student en vermijdt shoppinggedrag tussen de kostelijke erkenningsprocedures van de associaties. Bovendien kan hier ook het EVC-beleid ten aanzien van HBO-opleidingen verder worden uitgewerkt en gestroomlijnd. Een centrale valideringsinstantie vermijdt dat kandidaten van het kastje naar de muur worden gestuurd en ondertussen veel geld verliezen wanneer hun competenties zich niet blijken te bevinden op het niveau waarvoor ze erkenning aanvragen. Het samengaan van de erkenning van buitenlandse diploma's en van EVC, maakt ook een kruisbestuiving mogelijk van de erkenningsprincipes. Bij afwezigheid van bepaalde papieren kwalificaties of bij twijfel, zal er bijvoorbeeld gemakkelijker beroep kunnen worden gedaan op assessments. Tenslotte is het positief dat het warm water niet langer op vijf of meer plaatsen moet worden uitgevonden maar de expertise kan worden gebundeld en de reeds opgedane expertise op associatieniveau niet verloren gaat maar wordt gevaloriseerd. VVS pleit sterk voor het behoud van de bevoegdheden van het Kwaliteitszorgagentschap als validerende instantie.

**Art. 53. Reglement Erkenningsagentschap**

**Motivatie/argumentatie:**

Het reglement bevat zowel procedurele als methodologische bepalingen. Het is daarom essentieel dat alle stakeholders betrokken worden.

Amendement: toevoeging

**Artikel 53**

Het agentschap werkt *in samenspraak met vlor, vthur, vvs en de associaties* een reglement uit waarin de methodologische en procedurele garanties en criteria inzake het bekwaamheidsonderzoek en onderzoek naar de erkenning van buitenlandse diploma's zijn ingeschreven. (...) *Dit reglement wordt uitgewerkt overeenkomstig de bepalingen van de Lisbon Recognition Convention.*

**Art. 54. Interne beroepsprocedure****Motivatie/argumentatie:**

Aangezien er geen hoogdringendheid bestaat bij erkenningsbeslissingen, kan de termijn om een intern beroep aan te tekenen worden verlengd.

Amendement: wijziging

**Artikel 54**

§1 (...)

Het intern beroep wordt door de belanghebbende ingesteld binnen een vervaltermijn van ~~30~~ 45 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van betekening van de beslissing van het agentschap aan de betrokkene. (...)

**Art. 55. Extern beroep****Motivatie/argumentatie:**

Hier is het extern beroep mogelijk tegen beslissingen van het erkenningsagentschap nadat deze in intern beroep zijn afgewezen. In artikel 55 neemt men best alle belangrijke beslissingen op die staan opgelijst in artikel 47 en belangrijke gevolgen hebben voor de aanvrager.

In de huidige procedure bestaat de termijn om extern beroep aan te tekenen uit 60 kalenderdagen. Deze termijn dient behouden te worden aangezien het verzamelen van de bewijslast in geval van erkenning van buitenlandse diploma's even kan duren.

Amendement: wijziging/toevoeging

**Artikel 55**

§ 1. Na uitputting van het intern beroep kan iedere belanghebbende een beroep instellen bij de Geschillenraad Hoger Onderwijs volgens de procedure zoals bepaald in [artikel 56 tot en met 93] tegen volgende rechtshandelingen van het agentschap:

- een negatief besluit over de academische erkenning van een buitenlands diploma;
- een negatief besluit over de professionele erkenning van een buitenlands diploma,
- een bewijs van bekwaamheid,
- *een negatief besluit bij een niveaubepaling*
- *een negatief besluit bij een authenticiteitsbepaling*

§ 2. Het beroep wordt ingesteld binnen een vervaltermijn van ~~45~~ 60 kalenderdagen die ingaat de dag na deze van kennisname van de beslissing op intern beroep of, in voorkomend geval, na het verstrijken van de in [artikel 54,§3] bedoelde termijn.

**Art 58: bevoegdheden geschillenraad****Argumentatie/motivatie:**

VVS erkent het belang en de goede werking van de Raad, maar vindt dat haar bevoegdheden uitgebreid moeten worden, zodat zij ook kan ingrijpen bij discriminatieklachten bij inschrijving en discriminatieklachten buiten een studievoortgangcontext. De bevoegdheid van de Raad moet dus verruimd worden, zodat zij ook uitspraken kan doen over zaken zoals het weigeren van redelijke aanpassingen, beslissingen in verband met een aanvraag tot internationale uitwisseling, het toekennen van een stageplaats.... Deze hebben immers ook een impact op de studievoortgang van de

student. Daarnaast moet de Raad ook uitspraken kunnen doen over de bredere discriminatieaangelegenheden die niet steeds te herleiden vallen tot formele beslissingen, zoals discriminerende gedragingen en kleinerende uitlatingen in de les, tijdens de stage, bij administratieve verrichtingen... In tegenstelling tot het interne beroep, pleit VVS er hier voor de uitbreiding naar discriminatie wel te laten aansluiten bij en integreren in de bestaande instantie voor extern beroep. Deze is bij studenten ondertussen breed bekend geraakt. Bovendien kan hierin gemakkelijk een specialisatie gebeuren in de vorm van een extra nondiscriminatiekamer bijvoorbeeld. Tenslotte heeft de geschillenraad het voordeel van de snelheid van de beroepsprocedures. Op die manier kan de discriminatie snel ongedaan worden gemaakt of rechtgezet en worden de blijvende gevolgen op de motivatie, zelfvertrouwen en bijgevolg studievoortgang van de student ingeperkt. Zie verder na artikel 374.

VVS pleit ook voor een kamer die studenten die hun leerkrediet hebben uitgeput maar denken te kunnen aantonen dat dit is toe te schrijven aan ongelijke kansen en verzachtende omstandigheden buiten de wil om, op uitzonderlijke basis en éénmalig extra leerkrediet kan toekennen. Zie ook verder.

Amendement: toevoegingen

#### **Artikel 58**

De geschillenraad bestaat uit drie kamers met elk een onderscheiden bevoegdheid:

1° een kamer voor betwistingen inzake studievoortgangsbepalingen

2° een kamer voor betwistingen inzake erkenningsbeslissingen betreffende buitenlandse diploma's en EVC;

*4° een kamer voor betwistingen inzake discriminatie*

*5° een kamer voor uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet*

#### **Art. 59. en Art. 60. Samenstelling Geschillenraad**

Argumentatie/motivatie:

VVS ziet belangrijke redenen voor de opname van een student in de Geschillenraad:

- Een student kan zelf zeer goed de gevolgen van een studievoortgangsbepaling inschatten
- Er zijn in het recht voldoende voorbeelden van rechtscolleges waarin personen verbonden aan een belangengroep werden opgenomen
- Er zijn ook precedentes om studenten op te nemen in rechtsprekende organen (bv. institutionele tuchtcommissies)
- Een student die langdurig zetelt in de Geschillenraad is zeker te vinden (bv. student Rechten). VVS stelt evenwel voor om de raadslid-studenten voor slechts 2 jaar te benoemen
- Studenten bewijzen dagelijks in het kader van studentenparticipatie dat ze op constructieve wijze kunnen samenwerken
- Het is erg inconsequent dat er geen vraagtekens worden gesteld bij de lekenrechters die vanuit de instellingskoepel naar voren worden geschoven.

Gezien de nieuwe samenstelling is het niet meer dan normaal dat ook de studentenkoepelvereniging voordrachten kan doen voor (studenten-)bizzitters. Uiteraard moet er voor hen wel een uitzondering komen op de 6-jarige mandaten.

Amendementen : toevoegingen

#### **Artikel 59**

§ 1. De Geschillenraad Hoger Onderwijs is samengesteld uit volgende leden:

1° een algemeen voorzitter;

2° drie plaatsvervangende voorzitters;

3° per kamer ten minste drie bizzitters, *waarvan ten minste één een student.*

(...)

§ 4. De bizzitters verbonden aan de kamer zoals bepaald in [artikel 58,1], *die geen student zijn*, zijn...

§ 5. De bizzitters verbonden aan de kamer zoals bepaald in [artikel 58,2], *die geen student zijn*, zijn...

§ 6. De bizzitters verbonden aan de kamer zoals bepaald in [artikel 58,3], *die geen student zijn*, zijn...

*§ 7. De bizzitters verbonden aan de kamer zoals bepaald in artikel 58, 4° en 5° die geen student zijn, zijn deskundigen op het vlak van anti-discriminatie en diversiteit.*

#### **Artikel 60**

§1. De bijzitters worden benoemd op voordracht van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad *en de studentenkoepelvereniging*. (...)

§ 2. Het mandaat van de leden *die geen student zijn* heeft een duur van zes jaar. *Het mandaat van de student-leden heeft een duur van twee jaar. De mandaten zijn Het is* hernieuwbaar.

### **Art. 63 : bevoegdheden geschillenraad**

#### Argumentatie/motivatie

De bevoegdheden moeten worden uitgebreid in de lijn van artikel 58.

#### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 63**

§1. Alle natuurlijk personen of rechtspersonen (...) kunnen (...) een beroep indienen tegen de volgende beslissingen/*gedragingen en handelingen*:

1° studievoortgangsbepalingen zoals bepaald in artikel 374

2° erkenningsbepalingen zoals bepaald in artikel 55

3° accreditatiebepalingen zoals bepaald in artikel 218

*4° discriminatiehandelingen zoals bepaald in artikel 374 bis*

*5° leerkredietbetwistingen zoals bepaald in artikel 93 bis*

### **Art. 67: toetsingsgronden geschillenraad**

#### Argumentatie/motivatie

#### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 67**

De Geschillenraad Hoger Onderwijs beoordeelt of de aangevochten beslissingen genomen zijn :

1° door een bevoegd orgaan;

2° genomen is met naleving van substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen;

3° geen schending inhoudt van de algemene administratieve beginselen;

4° geen schending inhoudt van de decretale en reglementaire bepalingen waaronder:

- in voorkomend geval de onderwijs- en examenregeling;
- in voorkomend geval het reglement zoals bepaald in de [artikelen 53 en 361];
- in voorkomend geval het reglement en de uitvoerbare reglementen zoals bepaald in de [artikelen 37 en 38].

*5° geen schending inhoudt van de non-discriminatiebepalingen zoals bepaald in artikel 375*

### **Art. 71: Aanhangigmaking**

#### Argumentatie:

Toevoeging conform de aanvullingen van artikel 93 bis

#### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 71**

De beroepen bij de Geschillenraad worden ingesteld binnen een vervaltermijn zoals bepaald in de artikelen 55, *93bis*, 218 en 374

### **Art. 93 bis. Leerkrediet in de Geschillenraad**

#### Argumentatie/motivatie

Voor de modale student stelt het systeem van leerkrediet geen enkel probleem. Maar de moeilijker doorstromende kansengroepen dreigen andermaal het slachtoffer te worden. Denk maar aan de opvallend lagere slaagcijfers van studenten met functiebeperkingen, werkstudenten, studenten met laaggeschoolde ouders, allochtone studenten... Door de sociaal vertekende slaagkansen zal het leerkrediet van deze doelgroepstudenten veel sneller uitgeput geraken. Het is vreemd dat de minister via de extra weging van studentenkenmerken (weliswaar schoorvoetend) dit probleem erkent, maar de lijn niet doortrekt naar de individuele student.

En dan hebben we het nog niet over onvoorziene omstandigheden (ziekte, sterfgevallen en andere moeilijk te voorziene familiale toestanden). Of over studenten die bijvoorbeeld omwille van hun engagement als studentenvertegenwoordiger vertraging hebben opgelopen tijdens hun studies. Het nu voorziene systeem laat niet toe hiermee rekening te houden.

Daarom moet er de mogelijkheid bestaan tot een uitzonderingsregeling. Deze kan bijvoorbeeld worden ingericht in de vorm van een "genaderechtbank". Die kan bepaalde studenten die zonder leerkrediet zijn gevallen maar hiervoor verzachtende omstandigheden of een gegronde reden kunnen aantonen, uitzonderlijk toch nog een bijkomend krediet verlenen zodat ze toch nog een recht op inschrijving kunnen laten gelden. Deze administratieve rechtbank wordt best opgericht op centraal, Vlaams niveau, zodat de rechtszekerheid zoveel mogelijk wordt gegarandeerd. Concreet zou ze kunnen bestaan uit een nieuw op te richten kamer van de Geschillenraad. Het uitputten van je leerkrediet doet je recht op inschrijving immers vervallen en heeft zo ingrijpende gevolgen voor je studievoortgang. Betwistingen inzake leerkrediet sluiten daarom nauw aan bij de kerntaken van de huidige raad. De uitbreiding naar leerkredietbetwistingen vergt wel een aparte kamer vergen aangezien het hier niet gaat om een beroepsprocedure. Een student die zijn leerkrediet heeft uitgeput en dit als onrechtvaardig ervaart, zou dan kunnen aankloppen bij de raad. Als de student kan aantonen dat hij behoort tot een lijstje van kansengroepen (liefst zou VVS die kenmerken ook opgenomen zien in de Databank Hoger Onderwijs) die statistisch lagere doorstroomkansen heeft in het hoger onderwijs, of als hij kan aantonen dat zijn studievertraging te wijten was aan overmacht of onvoorziene omstandigheden, dan kan de raad deze student uitzonderlijk genade verlenen.

Amendement: toevoeging nieuw artikel

### Artikel 93 bis

*Na artikel 93 wordt een nieuwe sectie ingevoerd, getiteld "Onderafdeling 6 – Uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet". De sectie luidt als volgt:*

*§1. Een student die wil verder studeren, maar zijn leerkrediet heeft uitgeput waardoor het kleiner of gelijk is aan nul, of zijn resterende krediet bedraagt minder dan 60 studiepunten, kan een uitzonderlijke uitbreiding bekomen van zijn leerkrediet.*

*§ 2. De student kan hiertoe een verzoek richten tot uitzonderlijke uitbreiding van zijn leerkrediet aan de Geschillenraad, opgericht bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en samengesteld conform het artikel 59.*

*§ 3. De Geschillenraad doet als administratieve overheid uitspraak over elk verzoek tot uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet. De Geschillenraad kan een uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet toekennen wanneer hij van oordeel is dat (een deel van) de door de verzoeker opgelopen studievertraging en de daaruit voortvloeiende uitputting van zijn leerkrediet toe te schrijven is aan één of meer van de volgende oorzaken:*

*a) ongelijke doorstroomkansen ten gevolge van:*

*1°de functiebeperking of chronische ziekte van de student*

*2°de etnisch-culturele of sociaal-economische afkomst van de student*

*3°de combinatie van studie en beroepsactiviteit*

*4°de combinatie van studie en gezinslast*

*5°de combinatie van studie en activiteiten als studentenvertegenwoordiger*

*6°de combinatie van studie en topsport*

*7°andere*

*b) onvoorziene omstandigheden of kennelijke overmacht die de student verhinderden optimaal deel te nemen aan de onderwijsactiviteiten en/of examens*

*§4. De behandeling van een verzoekschrift door de Geschillenraad leidt tot:*

*1°de gemotiveerde afwijzing van het verzoek op grond van de onontvankelijkheid en/of ongegrondheid ervan, of;*

*2°de gemotiveerde uitzonderlijke uitbreiding van het leerkrediet tot maximaal 60 waarbij de student zich opnieuw met een diplomacontract aan het gewone studiegeldtarief kan inschrijven aan de universiteit of hogeschool van zijn keuze*

*§5. Het procedureverloop bij een verzoek tot uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet gebeurt overeenkomstig de bepalingen van Titel I, Hoofdstuk V, Afdeling 4, Onderafdeling 6..*

*§6. De aanhangigmaking volgt de bepalingen van Onderafdeling 4, Sectie 2. De verzoeken tot uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet worden ingesteld binnen een vervalt termijn van 30 dagen die ingaat de dag na die van kennisname door de verzoeker van zijn resterende leerkrediet.*

*§7. In afwijking van artikel 76 §1 geldt voor de verzoeken tot uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet het volgende:*

*De besturen van de instellingen waar een verzoeker als student ingeschreven is geweest, verlenen hem administratieve medewerking bij het staven van zijn verzoekschrift aan de Geschillenraad. Dit houdt in dat ze binnen een termijn van vijftien dagen na kennisname van de vraag van een student die een verzoekschrift bij de Geschillenraad wil indienen, aan deze student de volgende stukken afleveren:*

- de studie- en examenresultaten uit de studieloopbaan van de student
- eventuele registratie van achterstellingskenmerken zoals functiebeperking, sociaal-economische of socio-culturele herkomst, statuut van werkstudent, topsporter, mandaten als studentenvertegenwoordiger,
- eventuele studieadviezen, heroriënteringsadviezen door de examencommissie uitgebracht
- eventueel verslag van studietrajectbegeleider en/of ombudsdienst
- eventuele bewijsstukken van de overmacht
- eventuele adviezen van docenten die de student kennen
- eventuele andere voor het verzoek nuttige documenten waar de student uitdrukkelijk om vraagt

Indien het instellingsbestuur deze medewerking weigert te verlenen of de termijn niet respecteert, kan een verzoeker aan de Geschillenraad vragen om het hiertoe te verplichten.

§8. In afwijking van artikel 83 zijn de zittingen van de Geschillenraad inzake de verzoeken tot uitzonderlijke uitbreiding van leerkrediet niet openbaar, tenzij de voorzitter, na advies van de verzoeker, oordeelt dat de openbaarheid van de hoorzitting niet strijdig is met de wet op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

### **Art. 87. Schorsing van de procedure bij de geschillenraad**

#### Motivatie/argumentatie

De schorsingsmogelijkheid voor een periode van maximum 21 dagen is niet te rechtvaardigen in het geval van examenbeslissingen etc. Een student moet zekerheid hebben voor de aanvang van de 2<sup>de</sup> zitperiode. Deze schorsing mag enkele mogelijk zijn met het akkoord van de student.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 87**

(...)

Zo de Geschillenraad Hoger Onderwijs de onderbezetting gestaafd acht *en de verzoekende partij zich daarmee akkoord heeft verklaard*, schorst hij gedurende ten hoogste 21 kalenderdagen de in [artikel 86] bedoelde termijn.

### **Art. 96 : samenstelling VLUHR**

#### Argumentatie/motivatie

VVS vindt dat de studentenkoepelvereniging ten minste als waarnemer dient uitgenodigd te worden op de vergaderingen van de VLUHR, en dit niet alleen in de werkgroepen maar ook in de bestuursvergaderingen. Instellingen zouden immers hun bestaansrecht verliezen zonder studenten. Daarom is het niet meer dan normaal dat hun stem gehoord wordt. Voor de echte studentenadviezen blijft de studentenkoepelvereniging uiteraard de aangewezen instantie. Maar die kunnen aan kwaliteit winnen wanneer de dossierkennis van de studentenvertegenwoordigers verhoogt. Bovendien bevordert een vaste aanwezigheid als waarnemer het wederzijdse begrip. Vandaag is het trouwens als zo dat VVS als waarnemer wordt uitgenodigd voor heel wat werkgroepen. In geen geval mag de gezamenlijke koepel en nieuwe samenstelling en reglement zorgen voor een achteruitgang terzake.

Amendement: toevoeging

§3. De VLUHR kan andere natuurlijke personen of rechtspersonen uitnodigen om zijn vergaderingen bij te wonen.

*De VLUHR nodigt minstens één vertegenwoordiger uit van de studentenkoepelverenigingen op al haar vergaderingen en werkgroepen*

### **Art 97: samenstelling raad van bestuur**

#### Argumentatie/motivatie

Mbt § 2. De overheid mag van een instantie die als spreekbuis van de instellingen in Vlaanderen officiële adviezen levert, wel een intern democratische werking verwachten. VVS is daarom erg verwonderd dat de raad van bestuur niet wordt verkozen op democratische wijze. Daarom stellen we voor de raad van bestuur te laten kiezen vanuit de kamers waarvan sprake in paragraaf 5. Op die manier komen de evenwichten tussen hogescholen en universiteiten spontaan tot stand en moet er enkel rekening worden gehouden met een billijke verdeling over de associaties.

Mbt § 5. VVS vindt dit andermaal erg vooruitlopen op toekomstige wijzigingen in het hoger onderwijslandschap terwijl die nog elk democratisch draagvlak missen. Voorlopig is het daarom aangewezen om te werken met een hogescholenkamer en een universitaire kamer in plaats van een professionele en een academische.

Amendement: wijzigingen

## Artikel 97

§2 De raad van bestuur is het hoogste beslissingsorgaan. Zijn bevoegdheden worden vastgelegd in het bestuurs- en werkingsreglement.

De Raad van Bestuur ~~bestaat uit een vertegenwoordiging per associatie, billijk verdeeld over de hogescholen en universiteiten, wordt verkozen door de kamers waarvan sprake in artikel 97§5. Hierbij wordt rekening gehouden met een billijke verdeling tussen de associaties.~~

§5. de VLUHR heeft twee kamers:

- de kamer voor *hogescholen professioneel hoger onderwijs*
- de kamer voor *universiteiten academisch hoger onderwijs*

## Art. 103. Graden

### Motivatie/argumentatie

VVS stelt voor de benaming 'diploma van gegradueerde' te vervangen door 'graad van gegradueerde' zoals vermeld in artikel 105. VVS ziet HBO 5 als een volwaardige hoger onderwijsopleiding die dan ook tot een graad moet leiden.

VVS wijst erop dat de term "gegradueerde" erg veel verwarring zal opleveren met de oude gegradueerden die werden gelijkgesteld met een professionele bachelor. We dringen aan op een andere term.

Amendement: wijziging

### **Artikel 103**

Het hoger onderwijs omvat opleidingen van het hoger beroepsonderwijs die leiden tot ~~een diploma de graad~~ van gegradueerde, *doctoraatsgraad* ...

## Art. 104 doelstellingen en leerresultaten

### Motivatie/argumentatie:

VVS vraagt zich af of het hoger beroepsonderwijs hier niet is vergeten? Ofwel hoort het tot het hoger professioneel onderwijs ofwel tot het hoger beroepsonderwijs.

Amendement: toevoeging

### **Artikel 104**

§9 Hierna wordt onder '*hoger beroepsonderwijs*' *verstaan de graduaatsopleidingen*, onder 'hoger professioneel onderwijs' verstaan de professioneel gerichte bacheloropleidingen (...)

## Art. 105 §1 titels

### Motivatie/argumentatie:

§1 VVS wijst erop dat het hoger beroepsonderwijs en de graad van gegradueerde is vergeten

§ 5 Dit artikel maakt erg duidelijk welke gevolgen het hergebruik van een oude titel, namelijk gegradueerde voor de huidige bachelors met professionele gerichtheid, voor de toekomstige hoger beroepsopleidingen niveau 5 zal hebben. Om spraakgebrek en verwarring op de arbeidsmarkt te vermijden is een alternatieve titelnaam absoluut noodzakelijk.

Amendement: toevoeging

### **Artikel 105**

§1 Alleen diegene aan wie overeenkomstig dit decreet de graad van *gegradueerde*, bachelor of master is verleend (...) is gerechtigd tot het voeren van de overeenkomstige titel van *gegradueerde*, bachelor of master (...)

## Art. 109 §2 nieuwe specificaties

### Motivatie/argumentatie:

VVS is weinig opgezet met specificaties en vindt dat een uitgebreid diplomasupplement en een consequente en nauwgezette naamgeving voldoende duidelijkheid moeten kunnen verschaffen. De Vlaamse Regering mag niet over kunnen gaan tot het toevoegen van nieuwe specificaties zonder dat dit gebeurt in overleg met Vlir, Vlhora, Vlor en VVS.

Amendement: toevoeging

### **Artikel 109**

§2. De Vlaamse Regering kan beslissen dat naast de bovengenoemde specificaties ook andere specificaties mogen toegevoegd worden *nadat ze hierover advies heeft ingewonnen van Vlor, Vluhr en VVS.*

### **Art. 111 §1**

Motivatie/argumentatie:

Consequent taalgebruik: HBO5 leidt tot de graad van gegradueerde

Amendement: wijziging

### **Artikel 111**

§1 Hogescholen bieden binnen het hoger beroepsonderwijs zoals bepaald in het decreet HBO opleidingen aan die leiden tot *een diploma de graad* van gegradueerde.

### **Art. 111 §2 en §3 en Art. 112: specifieke lerarenopleiding in het opleidingsaanbod**

Motivatie/argumentatie:

De universiteiten kunnen ook specifieke lerarenopleidingen aanbieden die leiden tot het diploma leraar. Hogescholen kunnen dat ook na bepaalde professionele bachelors en na bepaalde academische masters. Moeten deze hier ook niet worden vermeld?

Amendement: toevoeging

### **Artikel 111**

§2. De hogescholen bieden in het hoger professioneel onderwijs opleidingen aan die leiden tot de graad van bachelor. *Zij kunnen ook specifieke lerarenopleidingen aanbieden die leiden tot het diploma van leraar.*

§3. In het kader van een associatie bieden de hogescholen in het academisch onderwijs opleidingen aan die leiden tot de graad van bachelor of de graad van master. *Zij kunnen ook specifieke lerarenopleidingen aanbieden die leiden tot het diploma van leraar.*

### **Art 118 doctoraatsopleidingen**

Motivatie/argumentatie:

VVS is erg blij met het herintroduceren van de doctoraatsopleiding maar ziet deze als essentieel onderdeel van de derde graad. In het licht van de beoogde transparantie binnen het Bologna proces lijkt het ons geen goed idee om deze in te laten dalen in de master. Dat levert bovendien problemen op naar toelatingsvoorwaarden (binnen de master) ofwel naar doorstroomgaranties (tot de voorbereiding van het doctoraatsproefschrift) of beide. VVS wil de doctoraatsopleiding loskoppelen van de master.

Amendement : schrapping

### **Artikel 118**

Doctoraatsopleidingen sluiten aan op een masteropleiding *of zitten vervat in een master van minstens 120 studiepunten* en hebben een studieomvang van ten minste 20 studiepunten

### **Art. 121 leerresultaten**

Motivatie/argumentatie:

Het is onduidelijk wat precies de "generieke leerresultaten voor specifieke kwalificaties" in houden. Ook de termen niveaudecriptoren en subjectdescriptoren worden niet verder verduidelijkt in de werktekst.

### **Art 122: studieomvang**

Motivatie/argumentatie:

Studiedruk is erg bepalend voor de studeerbaarheid van opleidingsprogramma's en opleidingsonderdelen. Een te hoge studiebelasting is bijgevolg ook erg nefast voor de studievoortgang en het studierendement, nochtans een belangrijke zorg van de overheid. Aangezien een studiepoint een studieomvang heeft die is vastgelegd volgens de internationale standaarden, moet op regelmatige basis worden nagegaan of de werkelijke studieomvang hier nog mee strookt. Er zijn veel aanwijzingen dat curriculumhervormingen en onderwijsvernieuwing aanleiding geeft tot een aanzienlijke stijging van de werklust. Vandaag is studeerbaarheid wel één van de vele facetten in het accreditatieproces maar de studiedruk verandert sneller dan de accreditatierondes. Een decretale verplichting is daarom aangewezen. VVS wil dat deze verwijst naar de normstudent en niet naar de gemiddelde student om zo te vermijden dat een veranderend studentenpubliek tot kwaliteitsdaling zou leiden.

Amendement: toevoeging

### **Artikel 122**

De instelling drukt de studieomvang van elk opleidingsonderdeel uit in gehele studiepunten. De studieomvang van een opleidingsonderdeel bedraagt ten minste 3 studiepunten. *De instelling gaat op regelmatige tijdstippen de overeenstemming na tussen de begrote en de werkelijke studietijd.*

### **Artikel 123: bevoegdheidsoverdracht twee cycliopleidingen**

Motivatie/argumentatie:

Zelfde als bij artikel 18. Bovendien is al helemaal onaanvaardbaar dat ook niet-geaccrediteerde opleidingen die het academiseringsproces hebben doorlopen toch zouden kunnen worden overgedragen naar de universiteiten.

§4 houdt bovendien een groot proliferatiegevaar in aangezien hier de territoriale bepalingen niet langer op de nieuwe studiegebieden van toepassing schijnen te zijn. VVS vindt dit moeilijk te rijmen met rationalisering.

Amendement: integraal\_schrappen van § 3 en 4

### **Artikel 123**

~~§ 3~~

~~§ 4~~

### **Art. 124 §3: studiegebieden**

Motivatie/argumentatie:

Zijn in het derde lid niet enkele studiegebieden vergeten van academiserende opleidingen waarin universiteiten in samenwerking met de hogeschool in het kader van een associatie doctoraten kunnen uitreiken? We denken dan oa aan toegepaste taalkunde en handelswetenschappen en bedrijfskunde

Amendement:

### **Artikel 124**

§ 3 Een universiteit kan in het kader van een associatie in of over de studiegebieden *vermeld in artikel 123 §2* ~~“architectuur”, “audiovisuele en beeldende kunst”, “muziek en podiumkunsten”, “nautische wetenschappen” en “productontwikkeling”~~ en of delen van deze studiegebieden heen, de graad van doctor verlenen (...)

### **Art. 165. art. 166. art. 168. Start AILO tijdens Bachelor**

Motivatie/argumentatie:

VVS stelt dat het reeds mogelijk moet zijn tijdens de bachelor opleidingsonderdelen van de specifieke lerarenopleiding te volgen behoudens de bepaling dat men het diploma van leraar pas kan bekomen na het behalen van de master. Vroeger had men immers de mogelijkheid om de lerarenopleiding simultaan te volgen waardoor men minder lang moest studeren. Zonder een flexibele toegang tot de SLO stevenen we af op een lerarentekort. Net zoals voor de professionele bachelors (art 164) moet het ook voor de academische mogelijk worden aan de SLO te beginnen nadat je 120 studiepunten hebt verworven in de bachelor.

Om vergelijkbare reden is VVS ook geen voorstander van de indaling van de SLO in de tweejarige masters: het maakt het onmogelijk om een SLO flexibel en simultaan te combineren en betekent onnodige studieduurverlenging. Bovendien is het maar de vraag of de SLO met haar specifieke leerresultaten wel thuishoort in de master en of deze indaling niet leidt tot minderwaardige masterdiploma's.

Amendement:

### **Artikel 165:** schrapping/toevoeging

Hogescholen kunnen voor de afgestudeerden van de masteropleidingen in de studiegebieden Handelswetenschappen en bedrijfskunde, Audiovisuele en beeldende kunst of in het studiegebied Muziek en podiumkunsten, een specifieke lerarenopleiding aanbieden. (...)

~~De hogescholen kunnen ten minste 30 studiepunten van die lerarenopleiding organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120 studiepunten.~~ **Artikel 166:** schrapping/toevoeging

§ 1. De houders van een bachelordiploma van een professioneel gerichte opleiding die inschrijven voor een schakelprogramma met het oog op het volgen van een masteropleiding in één van de bovenvermelde studiegebieden, kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding ~~als ze samen met de inschrijving voor het schakelprogramma ook een inschrijving nemen voor de masteropleiding.~~

~~§ 2. De houders van een academisch bachelordiploma in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met de inschrijving voor de masteropleiding.~~

~~Studenten die op grond van de bepalingen van [artikel 270], gelijktijdig mogen inschrijven voor een bacheloropleiding en de aansluitende masteropleiding, kunnen zich inschrijven voor de specifieke lerarenopleiding.~~

~~Studenten die 120 studiepunten hebben verworven van de academische bachelor in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met het vervolg van de bacheloropleiding of de masteropleiding~~

§ 3. Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

**Artikel 167:** schrapping/toevoeging:

Universiteiten kunnen voor de afgestudeerden van de masteropleidingen een specifieke lerarenopleiding aan bieden, die leidt tot een diploma van leraar. ~~De universiteiten kunnen ten minste 30 studiepunten van die lerarenopleiding organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma vna een masteropleiding van 120 studiepunten.~~

**Artikel 168:** schrapping/toevoeging

§ 1. De houders van een bachelordiploma van een professioneel gerichte opleiding die inschrijven voor een schakelprogramma met het oog op het volgen van een masteropleiding, kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding ~~samen met de inschrijving voor het schakelprogramma als ze samen met de inschrijving voor het schakelprogramma ook een inschrijving nemen voor de masteropleiding.~~

§ 2 De houders van een academisch bachelordiploma kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met een inschrijving voor de masteropleiding.

~~Studenten die op grond van de bepalingen van [artikel 270] gelijktijdig mogen inschrijven voor een bacheloropleiding en de aansluitende masteropleiding, kunnen zich inschrijven voor de specifieke lerarenopleiding.~~

~~Studenten die 120 studiepunten hebben verworven van de academische bachelor in de bovenvermelde studiegebieden kunnen een inschrijving nemen voor de specifieke lerarenopleiding samen met het vervolg van de bacheloropleiding of de masteropleiding~~

§ 3. Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

**Artikel 169** schrapping/toevoeging

§1 Als ambtshalve geregistreerde instellingen voor hoger onderwijs kunnen de ETF en de FPG(...)

~~Deze instellingen kunnen 30 studiepunten organiseren als een afstudeerrichting in het opleidingsprogramma van een masteropleiding van 120 studiepunten~~

§2. de houders van e en academische bachelordiploma kunnen een inschrijving nemen voor de SLO samen met de inschrijving voor de masteropleiding. *Studenten die 120 studiepunten hebben verworven van de academische bachelor kunnen een inschrijving nemen voor de SLO samen met het vervolg van de bachelor of de masteropleiding.* Het diploma van leraar kan pas uitgereikt worden na het behalen van de mastergraad.

### **Nieuw artikel: recht op stageplaats (in te voegen tussen huidige artikel 169 en 170)**

Motivatie/argumentatie:

Non-discriminatiebepalingen moeten gelijke kansen garanderen op een stageplaats, of het nu gaat om een preservicetraining of een inservicetraining. VVS wil daarom de toevoeging van een generiek artikel onder sectie 4, de praktijkcomponent van de specifieke lerarenopleiding.

Amendement: nieuw artikel toevoegen

**Artikel 169 bis**

*Elke student ingeschreven in een lerarenopleiding die van de lerarenopleiding de toelating krijgt om de praktijkcomponent aan te vatten, heeft het recht op een stageplaats, ongeacht de studieresultaten voor de opleidingsonderdelen in de lerarenopleiding of de graden voor andere opleidingen dan de lerarenopleiding.*

*§1. Deze garantie op een stageplaats geldt ongeacht zijn of haar financiële of sociaaleconomische achtergrond, culturele of etnische afkomst, levensbeschouwelijke overtuiging, geslacht, seksuele geaardheid... Studenten met functiebeperkingen, hebben om hun stage te volbrengen recht op redelijke aanpassingen, die worden gespecificeerd in de stageovereenkomst.*

*De overheid duidt een instantie aan die instaat voor de bemiddeling en opvolging van klachten in verband met bovenstaande non-discriminatiebepalingen.*

*§2. De overheid staat de aanbieders van de lerarenopleidingen bij in hun plicht om voor elke student een stageplaats te garanderen. Ze doet dit onder meer door de ontwikkeling van een centrale stagedatabank die de afstemming mogelijk maakt tussen vraag en aanbod. De overheid evalueert op permanente wijze de afstemming tussen vraag en aanbod. Bij dreigend tekort aan stageplaatsen neemt de overheid maatregelen om het tekort weg te werken.*

### **Art. 174. LIO-baan van 500 uren**

#### Motivatie/argumentatie:

VVS is voorstander van een inservicetraining maar vindt 500 uren te zwaar. De betrokken leraren hebben immers nog nooit voor een klas gestaan waardoor nog zeer veel tijd naar voorbereiding zal gaan. Daardoor vreest VVS dat de opdracht voor een groot deel van de stagairs ruim boven een voltijds engagement zal liggen.

#### Amendement:

#### **Artikel 174:** wijziging

De LIO-baan moet op jaarbasis ten minste **500–350** uren-leraar (secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs), lesuren (buitengewoon secundair onderwijs), leraarsuren (volwassenenonderwijs), lestijden (in het basisonderwijs voor de master lichamelijke opvoeding) bedragen.

### **Artikel 176: rechtspositie LIO-baner**

#### Motivatie/argumentatie:

Een LIO-baner heeft nog geen diploma van leraar en moet ook de rechtsbescherming van een student kunnen genieten. Op dit moment is het studentenstatuut van de LIO-baner onvoldoende belicht.

#### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 176**

De leraar in opleiding wordt aangesteld als tijdelijk personeelslid en is onderworpen aan de bepalingen van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van het sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding of het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden in het gemeenschapsonderwijs.

*De leraar-in-opleiding geniet tevens de voordelen en rechtsbescherming van het studentenstatuut zoals bepaald in titel III van dit decreet.*

### **Artikel 184 kwaliteitszorg onderzoek**

#### Motivatie/argumentatie:

VVS vindt dat de kwaliteitszorg voor wetenschappelijk onderzoek onvoldoende is uitgewerkt. Zo is het onvoldoende duidelijk wie de externe kwaliteitszorg organiseert, welke de criteria zijn etc. Nochtans denken de studenten dat een beter uitgewerkt kwaliteitszorgstelsel een beter manier is om de onderzoekskwaliteit te stimuleren en te verbeteren dan de louter kwantitatieve benadering in het financieringsdecreet. VVS vraagt om dit verder uit te werken.

### **Art. 188. Accreditatiecyclus**

#### Motivatie/argumentatie

Een kortere accreditatiecyclus zou een extra stimulans betekenen om de verbeterfunctie van een kwaliteitszorgstelsel beter tot zijn recht te laten komen.

#### Amendement: wijziging

#### **Artikel 188**

De externe beoordeling gebeurt ten minste om de **acht-jaar-zes-jaar** voor de bachelor -en de masteropleidingen en de specifieke lerarenopleiding.

### **Artikel 188, 191**

#### Motivatie/argumentatie

VVS vraagt zich af of het doctoraatsniveau ook niet onderhevig moet worden aan kwaliteitszorg en accreditatie. Op dit moment wordt dit nergens opgenomen. Nochtans wordt de derde graad ook in het Bolognaproces steeds belangrijker en

is, gezien de vele problemen met de doctoraasopleiding en begeleiding op dit niveau, kwaliteitszorg geen overbodige luxe.

Amendement:

#### **Artikel 188**

(...) voor de bachelor- en de masteropleidingen en de specifieke lerarenopleiding *en de doctoraatsopleidingen en doctoraatsvoorbereidingen leidend tot de graad van doctor*.

#### **Artikel 191**

De externe beoordelingen van de bachelor- en masteropleidingen *en de specifieke lerarenopleiding en de doctoraatsopleidingen en doctoraatsvoorbereiding leidend tot de graad van doctor* worden gecoördineerd (...)

#### **Art. 190. en art. 201. Samenstelling visitatiecommissie**

Motivatie/argumentatie:

VVS ondersteunt de wijziging die bepaalt dat de student in de visitatiecommissie niet meer alleen uit de opleiding moet komen die gevisiteerd wordt, maar vraagt dat een voorkeur behouden blijft.

Om te garanderen dat deze student ook in de visitatiecommissie vooral het studentenperspectief aanreikt, moet deze worden geselecteerd en voorgedragen door de studentenkoepelvereniging VVS. We vragen deze good practice van vandaag decretaal te verankeren.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 190**

§ 2. De VLUHR stelt de visitatiecommissies samen (...)

Van de visitatiecommissie maakt ten minste één student deel uit die op het moment van de samenstelling van de commissie ingeschreven is aan een binnenlandse of buitenlandse instelling van hoger onderwijs, *bij voorkeur aan de betrokken opleiding. De student wordt geselecteerd en voorgedragen door de studentenkoepelvereniging.*

Indien (...)

De visitatiecommissies voor de lerarenopleiding worden steeds aangevuld met deskundigen die het afnemend veld vertegenwoordigen en deskundigen *en/of cursisten* die voeling hebben met de noden van volwassen cursisten.

#### **Artikel 201**

(...)

Van de visitatiecommissie maakt ten minste één student deel uit die op het moment van de samenstelling van de commissie ingeschreven is aan een binnenlandse of buitenlandse instelling van hoger onderwijs, *bij voorkeur aan de betrokken opleiding.*

#### **Art. 203: generieke kwaliteitswaarborgen**

Argumentatie/motivatie:

Diversiteit moet een duidelijker aandachtspunt worden in kwaliteitszorg en accreditatie. De beleidsdoelstelling om meer kansengroepen naar het hoger onderwijs aan te trekken betekent maar een meerwaarde voor de onderwijsdemocratisering als ze niet leidt tot niveauverlies. Anderzijds is het hoger onderwijsproces weinig kwaliteitsvol als het er niet in slaagt om alle groepen gelijke kansen te bieden op succes. Aandacht voor kansengroepen zorgt voor een kwalitatiever onderwijsproces dat alle studenten ten goede komt. VVS pleit er daarom voor diversiteit op te nemen als aandachtspunt in de generieke kwaliteitswaarborgen.

Amendement

#### **Artiekl 203: toevoegen**

De accreditatie van een opleiding is afhankelijk van de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen om de in [artikel 204] bedoelde leerresultaten eigen aan een niveau te bereiken.

De generieke kwaliteitswaarborgen betreffen :

- 1° de onderwijsinhoud, dit omvat in ieder geval de aard en het niveau van het onderwijs, voldoende samenhang in het opleidingsprogramma, *de interculturaliteit en inclusiviteit van het curriculum*, de studielast en een duidelijke relatie tussen de doelstellingen en de inhoud van het opleidingsprogramma;
- 2° het onderwijsproces, dit omvat in ieder geval een voldoende afstemming tussen de vormgeving van het onderwijs en de inhoud, *mogelijkheden tot redelijk aanpassingen*, voldoende studiebegeleiding, *een integraal taalbeleid, en* inzichtelijke beoordeling en toetsing van het onderwijs;

- 3° de uitkomst van het onderwijs, dit omvat in ieder geval voldoende maatschappelijke relevantie van de bereikte eindkwalificaties van afgestudeerden van de opleiding en voldoende rendement van de opleiding *ook naar ondervertegenwoordigde kansengroepen*;
- 4° de materiële voorzieningen *en hun de toegankelijkheid, de studie- studenten- en trajectbegeleiding*, de kwantiteit en kwaliteit van het personeel;
- 5° de methoden die bij de zelfbeoordeling worden gehanteerd; deze hebben in ieder geval betrekking op de mogelijkheid de opleiding te vergelijken met andere opleidingen en op een internationaal beoordelingskader, *monitoring van het diversiteitsbeleid*.;
- 6° de organisatie van de interne kwaliteitszorg

### **Art. 211 duur accreditieronde**

#### Argumentatie/motivatie:

VVS pleit voor een accreditieronde van 6 jaar omdat dit kwaliteitszorg egelmatiger maakt en aanleiding geeft tot permanente kwaliteitsverbeteringen.

#### Amendement:

#### **Artikel 211**

§3 De accreditatie vervalt op het ~~einde van het achtste academiejaar~~ *einde van het zesde academiejaar* volgende op de dag van inwerkingtreding van het accreditatiebesluit.

### **Art. 214. Positief accreditatiebesluit na verbeterplan**

#### Argumentatie/motivatie

VVS steunt de idee om instellingen ook onmiddellijk een voorwaardelijke accreditatie te laten aanvragen wanneer ze vrezen dat een accreditatie op korte termijn anders toch negatief zou uitvallen. Echter, zolang het verbeterplan niet doorlopen is kan er geen positief accreditatiebesluit toegekend worden maar moet de voorwaardelijke accreditatie gehandhaafd blijven. Ook moet de mogelijkheid om een voorwaardelijke accreditatie af te keuren, wanneer dit onmiddellijk wordt aangevraagd, ingebouwd worden.

#### Amendement: wijziging

#### **Artikel 214**

Het Accreditatieorgaan neemt na onderzoek binnen de termijn zoals bepaald in [artikel 211] :

1° een positief accreditatiebesluit;

2° *een voorwaardelijk accreditatiebesluit met vermelding van de voorwaarden voortvloeiend uit het goedgekeurde verbeterplan*;

3° een negatief accreditatiebesluit.

In geval dat een verbeterplan ná een negatief accreditatiebesluit wordt goedgekeurd komt het ~~positief-voorwaardelijk~~ accreditatiebesluit in de plaats van het negatief accreditatiebesluit en wordt dit geacht niet meer te bestaan. Ingeval van een weigering van het verbeterplan *wordt het negatief accreditatiebesluit genomen of* blijft het negatief accreditatiebesluit gehandhaafd.

### **Art. 215 accreditatie na verstrijken voorwaardelijke**

#### Argumentatie/motivatie:

Het is een uitholling van accreditatie als kwaliteitsborg dat instellingen die onmiddellijk een voorwaardelijke accreditatie aanvragen en krijgen zonder eerst een negatieve accreditatie te hebben opgelopen, deze voorwaardelijke accreditatie via een verkorte procedure kunnen omzetten in een positieve zonder dat ze een volledige en uitgebreide accreditatieprocedure met goed gevolg moeten doorlopen. Nergens wordt trouwens omschrijven wat een beperkte openbare externe beoordeling is. VVS is dus gekant tegen deze verkorte procedure en vraagt dat ook de aspecten die weliswaar in het visitatierapport groen licht kregen, grondig worden onderzocht in de accreditatieprocedure. Zeker aangezien de sterke focus op de te verbeteren aspecten de aandacht van de goede zaken zou kunnen doen verslappen met op deze punten een kwaliteitsdaling tot gevolg. In het geval er toch wordt vastgehouden aan een beperkte procedure, mag dat enkel voor opleidingen die eerder al een volledige accreditatie doorliepen maar een negatief besluit kregen.

#### Amendement: schrappen/aanvullen

#### **Artikel 125**

§1 De instelling dient uiterlijk een maand voor het verstrijken van de termijn van drie jaar een nieuwe accreditatieaanvraag in.

De accreditatie van de opleiding gebeurt aan de hand van een ~~verkorte procedure~~ *desgevallend nieuwe, volledige accreditatieprocedure*.

Bij de accreditatieaanvraag dient een nieuwe ~~bepaalde~~ openbare externe beoordeling te worden toegevoegd *die extra aandacht schenkt aan de punten uit het verbeterplan*.

Het accreditatierapport heeft ~~enkel~~ betrekking op de elementen van de nieuwe ~~bepaalde~~ openbare externe beoordeling.

**Ofwel:**

§1. (...)

De accreditatie van de opleiding gebeurt aan de hand van een verkorte procedure *wanneer het voorwaardelijke accreditatiebesluit voorafging aan een negatief accreditatiebesluit*. Hierbij dient een nieuwe beperkte openbare externe beoordeling te worden gevoegd *waarin minstens de elementen uit het verbeterplan aanbod komen*. Het accreditatierapport heeft enkel betrekking op de elementen van de nieuwe beperkte openbare externe beoordeling.

*De accreditatie van een opleiding waarvoor na de openbare externe beoordeling onmiddellijk een voorwaardelijke accreditatie werd aangevraagd volgt de normale en volledige accreditatieprocedure op basis van een uitgebreide openbare externe beoordeling.*

#### **Art. 216**

Argumentatie/motivatie:

Artikel 212 spreekt van een voorwaardelijke accreditatie die maximaal geldt voor drie jaar.

Amendement: wijziging

Artikel 216

§3 De accreditatie vervalt op het ~~einde van het achtste academiejaar~~ *einde van het derde academiejaar* volgende op de dag van inwerkingtreding van de voorwaardelijke accreditatie.

#### **Art. 230. aanvraag studieduurverlenging bacheloropleidingen**

Argumentatie/motivatie

Het kan voor VVS niet de opzet zijn dat een verlenging van de studieduur van bacheloropleidingen veelvuldig zal voorkomen. Dat vandaag alle bacheloropleidingen 180 studiepunten tellen is net een pluspunt in een transparante opleidingsstructuur. VVS wijst er op dat er geen consensus bestaat over de noodzaak tot studieduurverlenging in de vroedkunde en dat hier ook andere oplossingen mogelijk zijn. Ook inzake de kunstopleidingen vindt VVS dat er niet mag over worden gegaan tot studieduurverlenging in de bachelor zonder een grondige evaluatie van de eerder genomen bama-beslissingen en van het academiseringsproces. Dat grondige debat moet gebeuren met alle actoren, ook de studenten. We begrijpen niet goed waar de datum 2010-2011 vandaan komt. Dat lijkt ons nogal overhaast om een grondig debat mogelijk te maken. De uitkomst van academisering moet minstens afgewacht worden.

Voor de argumentatie van de toevoeging Erkeningscommissie verwijzen we naar artikel 233.

Amendement: schrappen/toevoegen

#### **Artikel 230**

Hogescholen en universiteiten kunnen *bij de Erkeningscommissie* een gezamenlijke aanvraag indienen tot studieduurverlenging van de bacheloropleidingen ~~met het oog op het opstarten van deze bacheloropleidingen in het academiejaar 2010-2011 na afloop van het academiseringsproces~~.

#### **Artikel 232: criteria verlenging bachelors**

Argumentatie/motivatie

De vraag om studieduurverlenging van bacheloropleidingen is veel minder aan de orde dan die voor masteropleidingen. Daarom moeten de criteria voor verlenging veel strenger en minstens dezelfde zijn als die voor de masteropleidingen.

Amendement: wijziging/toevoeging

#### **Artikel 232**

De opleidingen tonen in een dossier aan de ~~Vlaamse Regering~~ *Erkeningscommissie* aan dat

1° de context tot een studieduurverlenging genoodzaakt is op basis van de volgende criteria:

1° - optimalere opbouw van de totale opleidingsomvang ~~van 300 ECTS volgens een stramien van 4+4~~

2° De opleidingsomvang in de *Europese Hoger OnderwijsRuimte bedraagt omringende landen* voor vergelijkbare opleidingen *in het algemeen duidelijk meer*

3° De tewerkstellingskansen van de afgestudeerden zijn slecht op de internationale en lokale arbeidsmarkt en dit is te wijten aan de studieomvang.

- De voorwaarden voor de erkenning van de kwalificatie zijn gewijzigd;
- De kwaliteit van de leerresultaten kan niet meer bereikt worden binnen de huidige studieomvang

2° De opleidingen kunnen aantonen dat er een objectief probleem van studeerbaarheid bestaat en dat de te hoge studiedruk en het te lage rendement niet kan worden opgelost met curriculumhervormingen, andere onderwijsvormen, betere studentenbegeleiding. De uitbreiding van de studieomvang dient zich te vertalen in minder studieovertraging.

3° De betreffende instellingen hebben de capaciteit en de kritische massa inzake onderwijzend en/of wetenschappelijk personeel en infrastructuur om de nieuwe opleidingen op kwaliteitsvolle basis aan te bieden.

4° De toegankelijkheid van de opleidingen blijft ge waarborgd voor ondervertegenwoordigde kansengroepen door de inzet van extra inspanningen en middelen door de betreffende instellingen

5° De studieduurverlenging gaat niet ten koste van de transparantie in het opleidingsaanbod of andere financiële prioriteiten.

6° De studenten uit de betrokken opleidingen hebben zich in een referendum positief uitgelaten voor studieduurverlenging.

### **Art. 233: advies van de commissie**

#### Argumentatie/motivatie:

VVS vindt het verkeerd dat de procedures voor studieduurverlenging niet langer via de erkenningscommissie verlopen. Deze bestaande expertencommissie is immers gespecialiseerd in macrodoelmatigheidstesten. De voor studieduurverlenging gehanteerde criteria, zoals vraag en aansluiting op de arbeidsmarkt, maatschappelijke relevantie, kritische massa en financiële draagkracht, sluiten hier perfect bij aan. Bovendien zijn de leden van de erkenningscommissie gebonden aan onafhankelijkheid terwijl bij de andere commissie het gevaar van belangenvermenging sterk aanwezig is. De bevoegdheid leggen bij de erkenningscommissie en de daar gebruikelijke procedures laat bovendien ook ruimte tot bijkomende adviezen van de koepels en van VVS. In de voorgestelde procedure is er geen ruimte voor inbreng van alle onderwijsactoren.

Amendement: wijziging

#### **Artikel 233:**

De Vlaamse Regering neemt op basis van het advies van de ~~Erkenningscommissie~~ ~~commissie van experten zoals bepaald in artikel 52 van het financieringsdecreet~~ en het ingediende dossier een besluit inzake studieduurverlenging binnen een ordetermin van 6 maanden.

### **Art. 234. Structuur van de masteropleidingen**

#### Argumentatie/motivatie

VVS schaart zich niet achter de voorgestelde structuur:

- Na 90 studiepunten moeten studenten een masterdiploma kunnen behalen. Als opleidingen een veelvoud van 30 studiepunten moeten bedragen is er geen noodzaak om de masters standaard te verlengen tot 120 studiepunten. VVS is er zelfs voorstander van om van 90 studiepunten de standaardmaat te maken voor masteropleidingen (ook voor enkele die nu 120 punten bedragen).
- De indaling van de doctoraatsopleiding in de masteropleiding zorgt ervoor dat studenten moeten betalen voor een anders bezoldigde functie. Bovendien wordt door deze vermenging van master met derde graad sterk ingeboet aan (internationale) transparantie.
- De indaling van de specifieke lerarenopleiding zorgt voor een onnodige extra studieduurverlenging omdat deze aparte opleiding niet meer simultaan en op flexibele wijze kan worden gecombineerd.

Amendement:

#### **Artikel 234**

Masteropleidingen die een studieomvang hebben van ~~90~~ ~~429~~ studiepunten beantwoorden aan de volgende structuur:

- de vakinhoudelijke vorming betreft 90 studiepunten en kan een differentiatie bevatten naar verschillende specialismen *en doorgedreven vakinhoudelijke specialisatie*.
- *Afstudeerrichtingen zijn mogelijk maar volgende zijn uitgesloten:*
  - *Lerarenopleiding of het inbouwen in de master van 30 studiepunten van de specifieke lerarenopleiding*

- *Voorbereiding op het doctoraat of het inbouwen in de master van 20 of meer studiepunten doctoraatsopleiding*
- ~~— de gerichte opleidingscomponenten betreffen ten minste 30 studiepunten en zijn specifiek gericht op één of meer van de volgende finaliteiten: 1° onderzoeksgerichte finaliteit, voorbereidend op een doctoraatstraject~~
- ~~— 2° lerarenopleiding, waarbij 30 studiepunten van de lerarenopleiding ingebouwd worden in de initiële master,~~
- ~~— 3° finaliteit naar andere beroepen dan leraar~~
- ~~— 4° doorgedreven vakinhoudelijke specialisatie~~

#### **Art. 235: aanvragen verlenging masters:**

Argumentatie/motivatie:

Voor de erkenningscommissie als adviesorgaan: zie artikel 233

We zien hier ook de haast niet van in.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 235**

Hogescholen en universiteiten kunnen *bij de Erkenningscommissie* een gezamenlijke aanvraag indienen tot studieduurverlenging van de masteropleidingen met het

#### **Art. 236. Criteria voor studieduurverlenging**

Argumentatie/motivatie

De voorgestelde criteria kunnen nog onvoldoende de noodzaak tot een studieduurverlenging aantonen. VVS stelt enkele verbeteringen en aanvullingen voor. Ook aan enkele garanties moet voldoen worden vooraleer een studieduurverlenging doorgevoerd mag worden.

Amendement: Toevoeging

#### **Artikel 236**

§ 1. De voorstellen tot studieduurverlenging van de masteropleidingen zullen getoetst worden aan de volgende criteria:

1° De opleidingen kunnen aantonen dat de context tot een studieduurverlenging noodzaakt:

- De voorwaarden voor de erkenning van de kwalificatie zijn gewijzigd;

- *De kwaliteit van de leerresultaten kan niet meer bereikt worden binnen de huidige studieomvang*

- De opleidingsomvang in de *Europese Hoger OnderwijsRuimte bedraagt omringende landen* voor vergelijkbare opleidingen *bedraagt in het algemeen duidelijk* meer dan 60 studiepunten.

- *De tewerkstellingskansen van de afgestudeerden zijn slecht op de nationale en de internationale arbeidsmarkt en dit is te wijten aan de studieomvang. vereist kwalificaties van meer dan 60 studiepunten.*

2° De opleidingen kunnen aantonen dat er een objectief probleem van studeerbaarheid bestaat, ~~dat de nieuwe studieomvang en opbouw van het curriculum de studeerbaarheid significant zal verbeteren en dat de te hoge studiedruk en het te lage rendement niet kan worden opgelost met curriculumhervormingen, andere onderwijsvormen, betere studentenbegeleiding. De uitbreiding van de studieomvang dient zich te vertalen in minder studievertraging en minder thesisjaren.~~

3° De opleiding leidt in hoge mate tot een uitstroom naar onderzoeksloopbanen, gemeten in het relatieve aantal doctoraten dat in deze domeinen wordt behaald. De uitbreiding van de studieomvang dient zich te vertalen in een hoger streefcijfer wat het aantal *en het rendement van de* doctoraten betreft

4° De betreffende instellingen hebben de capaciteit en de kritische massa inzake academisch en wetenschappelijk personeel en infrastructuur om de nieuwe opleidingen op kwaliteitsvolle basis aan te bieden.

*5° De toegankelijkheid van de opleidingen blijft ge waarborgd voor ondervertegenwoordigde kansengroepen door de inzet van extra inspanningen en middelen door de betreffende instellingen*

*6° De studieduurverlenging gaat niet ten koste van de transparantie in het opleidingsaanbod of andere financiële prioriteiten.*

*7° De studenten uit de betrokken opleidingen hebben zich in een referendum positief uitgelaten voor studieduurverlenging.*

#### **Art. 237. Onderzoeksmasters**

### Argumentatie/motivatie

VVS kant zich tegen het naast elkaar bestaan van masters met een verschillende omvang binnen hetzelfde studiedomein. Dit dreigt de waarde van de éénjarige master te ondermijnen en leidt tot verwarrende situaties op de arbeidsmarkt en onder de studenten. Opleidingen met voldoende financiële en kritische massa en die enkel een grote uitstroom hebben naar onderzoeksloopbanen, moeten in de eerste plaats investeren in een degelijke doctoraatsopleiding. Ten andere moet elke masteropleiding sterk onderzoeksinitiërend zijn en is het begrip onderzoeksmaster weinigzeggend.

Amendement: integraal schrappen

### Artikel 237

### **Artikel 239: advies van de expertencommissie**

#### Argumentatie/motivatie:

Zie artikel 233

Amendement: wijziging

### **Artikel 239:**

De Vlaamse Regering neemt op basis van het advies van de *Erkenningscommissie* ~~commissie van experten zoals bepaald in artikel 52 van het financieringsdecreet~~ en het ingediende dossier een besluit inzake studieduurverlenging binnen een ordetermin van 6 maanden.

### **Artikel 240: studieduurverkorting**

#### Argumentatie/motivatie:

Als men wil vermijden dat studieduurverlenging in bepaalde opleidingen een te groot beslag legt op de overheidsfinanciën en ten koste gaat van andere dringende hoger onderwijsprioriteiten, moet ook de procedure voor studieduurverkorting verder worden uitgebouwd. Aangezien het erg onwaarschijnlijk is dat opleidingen zelf spontaan stappen zullen zetten tot inkorting, moet het initiatief hier uitgaan van de Vlaamse Regering op basis van visitatierapporten, accreditatiebesluiten of andere aanwijzingen. VVS stelt voor deze procedure verder uit te werken en ook te gebruiken.

Amendement:

### **Artikel 240**

De Vlaamse Regering kan *aan de Erkenningscommissie de opdracht geven om de noodzaak van de huidige studieomvang te onderzoeken van masteropleidingen van meer dan 90 studiepunten.*

*De Erkenningscommissie toetst de vraag tot studieduurverkorting aan volgende criteria:*

- *de huidige studieomvang is niet strikt kwalitatief noodzakelijk voor het behalen van de kwalificatie*
- *wijzigingen in de opbouw van de opleidingsstructuur*
- *er is geen groot probleem van studeerbaarheid*
- *vergelijkbare opleidingen in de Europese Hoger Onderwijsruimte zijn vaak korter*
- *de vraag op de arbeidsmarkt is zodanig dat de tewerkstellingskansen niet verminderen bij kortere opleidingen*
- *de instelling beschikt niet over voldoende capaciteit (kritische massa, middelen en personee) om de tweejarige master op kwaliteitsvolle manier aan te bieden*
- *de bij de studieduurverlenging beloofde verbeteringen inzake studeerbaarheid, thesisjaren, toegankelijkheid en aantal en duur van de doctoraten werd niet gerealiseerd.*

*De opleidingen kunnen gezamenlijk een verantwoordingsdossier indienen bij de Erkenningscommissie.*

Op basis van het advies van de *Erkenningscommissie* ~~van experten~~ kan de *Vlaamse Regering* binnen een ordetermin van 6 maanden beslissen om de studieduur van een bestaande masteropleiding van 120 studiepunten te verminderen.

### **Art. 241: wijziging aard, taal, benaming**

#### Argumentatie/motivatie:

VVS vindt het positief en belangrijk dat het advies van de Erkenningscommissie wordt ingewonnen zodat de macrodoelmatigheid en transparantie van het opleidingsaanbod gegarandeerd blijft.

### **Art. 243: overdracht van studiegebieden of opleidingen**

#### Argumentatie/motivatie:

Zie overdracht van onderwijsbevoegdheden van de academiserende opleidingen naar de universiteiten in artikel 10 en 18. Vermits dit debat nog op een democratische manier moet worden gevoerd, kan dit niet meer worden geregeld met het basisdecreet. Om te voorkomen dat bepaalde instellingen andere onderwijsactoren en parlement voor voldongen feiten zetten, wordt de overdracht naar universiteiten hier op zijn minst tijdelijk onmogelijk gemaakt.

Overheveling van onderwijsbevoegdheid moet volgens de parlementaire weg verlopen. Dit om het algemeen belang, de geografische spreiding en de optimale besteding van overheidsmiddelen te garanderen. Het voorgestelde artikel dreigt machtsonevenwicht en monopolies te veroorzaken.

VVS stelt daarom volgende procedure voor :

- De twee cycli hogescholen werken een overhevelingsdossier uit waarin de voorkeur voor een universiteit wordt vermeld.
- De overige instellingen uit de regio geven een advies over het overhevelingsdossier.
- Het overhevelingsdossier en de adviezen worden overgemaakt aan de erkenningscommissie die de macrodoelmatigheid nagaat en de vlaamse regering adviseert

De Vlaamse Regering giet de overdracht van de onderwijsbevoegdheid in een ontwerpdecreet dat langs de parlementaire weg wordt goedgekeurd

Amendement toevoeging

#### **Artikel 243**

§1. Hogescholen en universiteiten kunnen besluiten tot het overdragen van studiegebieden of opleidingen *voor zover universitaire opleidingen en studiegebieden worden overdragen naar universiteiten en hogeschoolopleidingen en – studiegebieden naar hogescholen.*

#### **Art. 245. Algemene toelatingsvoorwaarden**

Argumentatie/motivatie

Iemand die secundair onderwijs met slechts een 11-jarig programma heeft doorlopen wordt niet rechtstreeks toegelaten tot het hoger onderwijs. De overheid kent toch soms de volledige gelijkwaardigheid toe mits er een bewijs van toegang tot studies hoger onderwijs wordt bijgevoegd of een andere niveaubepaling hoger onderwijs uitgereikt door de NARIC. Deze procedure duurt zeer lang. Aangezien de overheid beide soorten van erkenning uitreikt, is het weinig zinvol om de afzonderlijke instellingen de procedure nog eens helemaal te laten overdoen via de mogelijkheid van afwijkende toelatingsvoorwaarden. Daarom stelt VVS voor om het bewijs van toegang en de niveaubepaling op te nemen in de algemene toelatingsvoorwaarden.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 245**

§ 1. Als algemene toelatingsvoorwaarden voor een bacheloropleiding gelden:

- 1° een diploma van het secundair onderwijs of een bewijs van toelating tot het hoger onderwijs
- 2° een diploma van het hoger onderwijs van het korte type met volledig leerplan of een niveaubepaling hoger onderwijs uitgereikt door de NARIC

#### **Art. 246. Toelatingsvoorwaarden master**

Argumentatie/motivatie

§1. Het succesvol doorlopen van een schakelprogramma geeft ook rechtstreeks toegang tot een master.

§2. Het is onduidelijk wat een bijkomend geschiktheidsonderzoek inhoudt. Bovendien valt er sterk te vrezen dat de aangekondigde versoepeling van de taalregeling de deur wagenwijd opent naar bijkomende selectie naar de master (op andere dan talige competenties).

§3. Zoals eerder uiteengezet is VVS absoluut niet opgezet met een vermenging van het masterniveau met de opleidingen van de derde graad. Dit is absoluut niet bevorderlijk voor de transparantie internationaal (the doctoral level wordt in het Bologna proces duidelijk onderscheiden van het masterniveau en beide hebben ook duidelijk verschillende niveaudecriptoren) als intern in Vlaanderen. Je creëert zo immers masters van verschillend kwaliteitsniveau. Bovendien stelt de indaling problemen naar toelatingsvoorwaarden. Ofwel betekent het dat studenten die deze doctoraatsvoorbereidende afstudeerrichting volgen geen garanties hebben op toegang tot de rest van het doctoraat. Ofwel brengt het (zoals in de werktekst) een laakbare bijkomende selectie naar of binnen het masterniveau. Hoe dan ook is hier duidelijk voor de slechts denkbare oplossing gekozen. Die is trouwens nogal strijdig met de bepalingen in artikel 252. VVS vraagt de schrapping van deze in de master ingebouwde doctoraatsopleiding en minimaal, de schrapping van de bijkomende selectie.

§4. Deze paragraaf voert bijkomende selectie in voor de toegang tot artistieke masters. VVS vindt het onaanvaardbaar dat de overheid enerzijds ervoor kiest om de vierjarige kunstopleidingen te academiseren, maar dan de automatische toegang tot de master afsluit terwijl ze zeer goed weet dat academische bachelordiploma's niets waard zijn op de arbeidsmarkt. Dit is voor de studenten absoluut onaanvaardbaar. Als de overheid het probleem van de vele werkzoekende kunstenaars denkt op te lossen door hen op te zadelen met een diploma dat zelfs helemaal niets waard is op de arbeidsmarkt, ook niet in andere sectoren, dan is ze slecht bezig en zou ze beter haar keuze voor academisch kunstonderwijs herevalueren. Deze bijkomende selectie is des te onaanvaardbaarder aangezien er in deze opleidingen al een ingangsproof wordt ingericht voor de toegang tot de bachelor en er in tegenstelling tot in sommige andere opleidingen ook in de hogere jaren nog stevig wordt geselecteerd. VVS eist de afschaffing van deze bijkomende selectiemaatregel.

Amendement :toevoeging/schrapping

**Artikel 246**

§ 1. Als algemene toelatingsvoorwaarde voor een masteropleiding geldt het bezit van een diploma van een bacheloropleiding van het academisch onderwijs *of het succesvol doorlopen van een schakelprogramma.*

§2: Voor ~~anderstalige masteropleidingen die in hoofdzaak gericht zijn op buitenlandse studenten, in het bijzonder voor~~ opleidingen erkend in de context van Erasmus Mundus, mag de instelling naast de diplomavooraarden ook een bijkomend onderzoek opleggen naar de geschiktheid van de student om de ~~master- na masteropleiding~~ te volgen.

§3 ~~De instelling kan de inschrijving voor een masteropleiding of afstudeerrioting met specifieke onderzoeksfinaliteit zoals gedefinieerd in art 234 en 236 naast de diplomavooraarden afhankelijk maken van een bijkomend onderzoek naar de geschiktheid van de student om de onderzoeksgerichte masteropleiding te volgen.~~

§ 4. ~~De instelling kan de inschrijving voor een masteropleiding in de audiovisuele en beeldende kunsten en muziek en podiumkunsten naast de diplomavooraarden afhankelijk maken van een bijkomend onderzoek naar de geschiktheid van de student om deze masteropleiding te volgen~~

**Art. 247. Rechtstreekse aansluiting naar de master**

Argumentatie/motivatie

Een academische bachelor heeft minstens aansluiting in één master. Vroeger werd de doorstroomgarantie aangeduid vanuit het perspectief van de master. VVS vindt beide nodig. Een instelling moet voor elke initiële master die ze aanbiedt, nog steeds rechtstreekse vooropleidingen aanbieden om te vermijden dat de bijkomende selectie naar het masterniveau wordt veralgemeend.

Amendement: toevoeging

**Artikel 247**

§ 1. Elke bacheloropleiding in het academisch onderwijs geeft het recht op ten minste één rechtstreekse doorstroom naar een masteropleiding. *Voor elke initiële masteropleiding die een instelling aanbiedt, moet ze tenminste één bacheloropleiding aanduiden die rechtstreeks toegang verschaft tot deze master.*

§ 2. De instellingen die in bepaalde studiegebieden enkel academische bacheloropleidingen aanbieden sluiten dienaangaande een samenwerkingsovereenkomst met *ten minste één* andere instelling die in het betreffende studiegebied een aansluitende masteropleiding aanbiedt om het recht op ten minste één rechtstreekse inschrijving te garanderen.

**Art. 248. Voorbereidingsprogramma**

Argumentatie/motivatie

VVS stelt vast dat instellingen nogal de neiging hebben om snel voorbereidingsprogramma's op te leggen aan studenten, vooral wanneer zij uit een andere instelling komen. Daarom vraagt VVS dat het opleggen van een voorbereidingsprogramma niet als automatisme wordt decretaal wordt ingeschreven. Dat zou verkeerde ontwikkelingen en instellingsprotectionismen stimuleren. Immers wordt nergens omschreven wat rechtstreekse toegang verlenen precies inhoudt. Verschafft een bachelordiploma in de rechten uit de KULeuven rechtstreekse toegang tot een master rechten aan de UGent?

Amendement: toevoeging

**Artikel 248**

(...)

§ 2. Ingeval het gaat om een bacheloropleiding die geen rechtstreekse toegang verleent, kan de instelling de afgestudeerden van deze bacheloropleidingen toelaten, *eventueel* na het met succes voltooien van een voorbereidingsprogramma.

## **Art 250: toelatingsvoorwaarden banaba en manama**

### Argumentatie/motivatie:

VVS vreest dat de grote vrijheid die instellingen wordt gelaten in dit artikel door heel wat instellingen zal worden misbruikt om toelatingsproeven, numerus clausus of fixus in te voeren of zelfs volledig op arbitraire wijze de toegang te beperken. Sommigen doen dit om de internationale ambitie waar te maken als centre of excellence, of om voorrang te kunnen geven aan veel geld opleverende buitenlandse studenten, of om gewoonweg de kwaliteit te kunnen handhaven nu voor de meeste manama's de overheidsfinanciering wegvalt. VVS vraagt dat tenminste voor die opleidingen die omwille van hun maatschappelijke en arbeidsmarktrelevantie wel voor (gedeeltelijke) overheidsfinanciering in aanmerking komen, studenten uit bacheloropleidingen in het zelfde studiegebied ook zonder bijkomende selectie mogen inschrijven.

### Amendement:

#### **Artikel 250:** toevoeging

(..)

*§5 Tot de manama's en banaba's die voorkomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, zoals vermeld in artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van hogescholen en universiteiten in Vlaanderen, krijgen studenten met een masterdiploma cq bachelordiploma in het zelfde studiegebied als de opleiding uit de lijst, rechtstreeks toegang.*

## **Artikel 253 en 254: bepalingen voor buitenlandse studenten**

### Argumentatie/motivatie:

VVS vraagt dat buitenlandse studenten die in het bezit zijn van een diploma dat niet als gelijkwaardig is erkend, of door omstandigheden hun diploma niet kunnen voorleggen, het recht krijgen op een gesprek waarin kan worden gepeild naar hun motivatie en geschiktheid. Veel van deze potentiële studenten hebben immers veel kwaliteiten die echter via papieren procedures niet volledig tot hun recht komen.

### Amendement: toevoeging

#### **Art 253 en 254**

*Buitenlandse studenten hebben recht op een verkennend gesprek en een geschiktheidsonderzoek waarin de instelling kan peilen naar hun motivatie en capaciteiten.*

## **Art. 256. Toelating na onderzoek**

### Argumentatie/motivatie

Studenten moeten ook voor een hele opleiding toegelaten kunnen worden wanneer blijkt uit een onderzoek dat zij hiervoor geschikt zijn.

### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 256**

De instelling kan studenten die niet voldoen aan de algemene toelatingsvoorwaarden inschrijven voor afzonderlijke opleidingsonderdelen *of een volledige opleiding* op voorwaarde dat uit een onderzoek blijkt dat de betrokkene beschikt over de geschiktheid om het opleidingsonderdeel of de opleidingsonderdelen goed te kunnen volgen.

## **Artikel 263**

### Argumentatie/motivatie

Er is geen enkele pedagogische noodzaak voor het ingangsexamen geneeskunde/tandarts. Deze toegeving op het principe van de vrije toegang tot het hoger onderwijs werd enkel gedaan om tegemoet te komen aan de federale contingenteringseis. VVS wil daarom dat de

### Amendement toevoeging

#### **Artikel 263**

§ 1. Voor de inschrijving in een bacheloropleiding in het studiegebied Geneeskunde of het studiegebied Tandheelkunde, geldt als bijkomende toelatingsvoorwaarde het geslaagd zijn voor een toelatingsexamen, ingericht door één examencommissie, verder genoemd 'toelatingsexamen arts en tandarts'. *Deze toelatingsproef arts/tandarts wordt enkel ingericht zolang er bij federale wet of koninklijk besluit een contingentering is ingesteld.* Het *examen* beoogt het toetsen van de bekwaamheid van de studenten om een geneeskundige of tandheelkundige opleiding met succes af te ronden. Het bestaat uit twee gedeelten (...)

### **Art. 263. Toelatingsexamen Geneeskunde/Tandheelkunde**

#### Argumentatie/motivatie

3° De interne beroepsprocedure opgenomen in het huidige reglement is eerder een geschillenprocedure. Aangezien het over een studievoortgangsbeslissing gaat heeft de toekomstige student recht op een grondige beroepsprocedure. Extern moet beroep bij de Geschillenraad mogelijk zijn.

5° Deze bepaling lijkt ons strijdig met de idee zelf van een examen dat peilt naar iemands geschiktheid om de opleiding aan te vangen en iemands kans om ze met succes te beëindigen. Bovendien valt het moeilijk te verzoenen met de filosofie van geschiktheidsonderzoeken, bekwaamheidsonderzoeken, en afwijkende toelatingsvoorwaarden die elders juist worden ingezet als instrumenten om de toegang te flexibiliseren.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 263**

§2

3° Na advies van de examencommissie, regelt de Vlaamse Regering de werking van de examencommissie en stelt ze haar huishoudelijk reglement en de onderwijs- en examenregeling vast; *Hierin wordt minstens een interne beroepsprocedure vastgelegd. Extern beroep kan aangetekend worden bij de Geschillenraad.*

~~5° Het slagen voor het toelatingsexamen arts/tandarts in een bepaald kalenderjaar wordt slechts aanvaard voor het voldoen aan de bijkomende toelatingsvoorwaarde indien de student uiterlijk op 31 december van dat kalenderjaar in het bezig is van het diploma secundair onderwijs of van een daarmee gelijkwaardig of gelijkgesteld studiebewijs.~~

### **Art 267 voorwaardelijke inschrijving**

#### Argumentatie/motivatie:

We vragen ons af wat de draagwijdte is van deze bepaling. Betekent het dat een student die zijn studiegeld niet tijdig betaalt, automatisch van de rol wordt geschrapt? Is de delegatie van de modaliteiten naar de onderwijs- en examenregeling niet te vrijblijvend? VVS hoopt dat de nietig verklaring enkel doorgaat wanneer niet aan de toelatingsvoorwaarden is voldaan.

Wat zijn de rechten van een voorwaardelijk ingeschreven student?

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 267 derde lid**

De instelling kan de student voorwaardelijk inschrijven indien hij bij de aanvang van zijn opleidingsprogramma nog niet aan de vereiste toelatingsvoorwaarden voldoet. ~~De onderwijs- en examenregeling bepaalt dienaangaande de modaliteiten.~~

(..)

De inschrijving van de student die niet voldoet aan de decretale en reglementaire *toelatings*voorwaarden *voor de start van de examens op de door de instelling in de onderwijs- en examenregeling vastgelegde datum*, is een nietige inschrijving. Aan deze inschrijving wordt geen enkel rechtsgevolg verleend.

### **Art. 271: uitsluiting examencontract**

#### Argumentatie/motivatie:

Studenten moeten worden geïnformeerd over de mogelijkheid om toch met een combinatie van creditcontract en examencontract een diploma te behalen. Vandaag wordt deze uitwijkmogelijkheid via creditcontracten vaak bewust niet vermeld om examencontracten verder af te raden.

Amendement:toevoeging

#### **artikel 271**

(...)

De instellingen kunnen in hun onderwijs- en examenregeling vastleggen dat bepaalde opleidingsonderdelen wegens hun aard niet in aanmerking komen voor een examencontract. Dit dient te worden gemotiveerd. *In voorkomend geval wordt steeds de uitwijkmogelijkheid naar een creditcontract vermeld.*

### **Art. 272**

#### Argumentatie/motivatie: toevoeging

VVS vermoedt dat dit een vergetelheid is en hoopt dat deliberatie nog niet definitief is afgeschreven.

## Amendement

### **Artikel 272**

§ 2. Een studietraject bepaalt de omvang van het studieprogramma, de modaliteiten inzake spreiding, *deliberatie* en de studievoortgangbewaking :

(...)

### **Artikel 273: wijzigbaarheid contracten**

Argumentatie:

De oude formulering drukt beter uit dat de goedkeuring van de student is vereist.

Amendement: wijziging

### **Artikel 273**

De wijzigingen gebeuren ~~in overleg met de~~ *steeds door het instellingsbestuur en de student gezamenlijk*.

### **Artikel 274: vermeldingen examencontracten**

Argumentatie/motivatie:

VVS stelt vast dat nog een deel minimale faciliteiten ontbreken, zoals noodzakelijke communicatie rond het examen, toegang tot zelfstudie- en bibliotheekvoorziening en tot cruciale instanties voor het afdwingen van zijn rechten.

Amendement: aanvullingen

### **Artikel 274**

Het examencontract omvat daarbuiten:

- 1° de bepalingen van de onderwijs- en examenregeling inzake verplichte aanwezigheid op onderwijs- of studieactiviteiten die niet van toepassing zijn of door andere regelingen vervangen worden;
- 2° de voorwaarden waaronder de student gebruik mag maken van faciliteiten.
- 3° *de minimale faciliteiten waarop de student recht heeft.*

Minimaal moet de student op de hoogte worden gebracht van de leerstof en de leerinhoud, *van de evaluatievorm, plaats en uur van het examen* en moet de student over het studiemateriaal kunnen beschikken zodat hij de examens waarvoor hij is ingeschreven succesvol kan afleggen. *De student moet toegang krijgen tot bibliotheek- en zelfstudievoorzieningen alsook tot ombudspersoon en studentenraad.*

### **Art. 275-279-283: samenstelling studiegeld**

Argumentatie/motivatie:

Het is een beetje absurd om voor bepaalde groepen uitzonderingen te maken op het algemene systeem van een éénmalig te betalen vast bedrag per academiejaar. Deze uitzonderingen werken de transparantie niet in de hand. Bovendien is het weinig sociaal dat in tegenstelling tot de normale tariefstudenten het net de financieel kwetsbaren zijn, de beursstudenten, die dit bedrag twee keer moeten ophoesten als ze twee inschrijvingen nemen. Bovendien is het totaal onduidelijk hoe deze bepaling van artikel 279 zich verhoudt tot artikel 280 §2? Ook de examencontractstudenten zullen dus in de regel twee keer vast bedrag moeten betalen aangezien het bijna onmogelijk is geworden om alle opleidingsonderdelen nog met deze contractvorm op te nemen. Nu het vast bedrag voor examencontracten hetzelfde is geworden als dat voor diplomacontracten, is het vreemd dat er opeens andere regels worden ingevoerd.

Amendement: wijziging

### **Artikel 275**

(...)

§2. Het vast gedeelte is slechts één maal per academiejaar verschuldigd. Deze bepaling geldt ongeacht het aantal inschrijvingen dat tijdens dat academiejaar aan dezelfde instelling wordt genomen voor initiële bachelor- en masteropleidingen en ongeacht ~~het type contract of het over een diplomacontract dan wel creditcontract gaat.~~

### **Art. 276: bijkomend inschrijvingstarief + plafond**

Argumentatie/motivatie:

Het basisdecreet heft het voordelige tarief voor extra opgenomen studiepunten op en betekent zo een verdubbeling van het inschrijvingsgeld voor bijkomende inschrijvingen of voor studenten die meer dan 66 studiepunten opnemen! Wanneer de overheid studenten wil stimuleren om snel studievoortgang te maken en opleidingen niet nodeloos achter elkaar te

stapelen, is deze schrapping onbegrijpelijk. Deze maatregel treft de student die wel een goeie studievorderingen maakt en vlugger wil afstuderen dan hij volgens het normale traject zou doen. Bijkomend probleem is dat dit hogere studiegeld vanaf het 66<sup>ste</sup> studiepoint ook gepaard gaat met de afschaffing van het plafond waarbij het bedrag van 505 euro werd gevraagd zolang je met een studieprogramma tussen 54 en 66 studiepunten zat. Deze regeling maakte de berekening administratief eenvoudiger en omdat de meeste studenten ergens wel een vrijstelling hebben, schieten de instellingen hier ook aan in. VVS vraagt daarom het behoud van de huidige regeling met een plafond tussen 54 en 66 studiepunten én het behoud van het tarief voor inschrijvingen boven de 66 studiepunten.

Amendement toevoeging

#### **Artikel 276**

*§ 2. Voor studenten die in een academiejaar een inschrijving nemen voor ten minste 54 en ten hoogste 66 studiepunten, wordt een forfaitair studiegeld tussen 445 en 505 euro gevraagd.*

*§ 3. Indien in een academiejaar een inschrijving wordt genomen voor méér dan 66 studiepunten, wordt het variabel gedeelte van het studiegeld voor het aantal studiepunten boven 66 berekend door deze studiepunten te vermenigvuldigen met ten minste 2,5 en ten hoogste 3 euro.*

§2-§4 De instelling kan een hoger studiegeld vragen (..)

#### **Art. 277: definitie beursstudent**

Argumentatie/motivatie:

Gezien de Bolognadoelstelling om te komen tot één Europese Hoger Onderwijsruimte met een sterke sociale dimensie vindt VVS het vreemd dat de niet-discriminatie inzake studiegeld beperkt blijft tot de juridische verplichtingen.

Amendement wijziging

#### **Artikel 277**

c) onderdaan is van een staat behorende tot de ~~Europese Economische Ruimte~~ *Europese Hoger Onderwijsruimte* en beantwoordt aan de financiële criteria voor het verkrijgen van een studiefinanciering van de Vlaamse Gemeenschap, of

#### **Art. 279. Vast gedeelte bij beurstudenten**

Argumentatie/motivatie

Het vast gedeelte van het studiegeld heeft tot doel de administratieve kosten van de instelling te dekken. VVS vindt het geheel onlogisch dat dit men bij een bijkomende inschrijving dit vast gedeelte opnieuw doorrekent aan beurstudenten. Enerzijds zijn de beursstudenten de financieel meest zwakke groep studenten en anderzijds blijkt de noodzaak hiervoor niet zo hoog aangezien met dit niet aan alle studenten doorrekent. Beursstudenten worden hier gediscrimineerd ten opzichte van de normale tariefstudent.

Amendement: integraal schrappen

#### **Artikel 279**

#### **Art. 280: beurstarief**

Argumentatie/motivatie

Het is voor VVS onaanvaardbaar dat het basisdecreet wordt aangegrepen om de reducties voor minvermogene studenten terug te schroeven. Dit artikel voorziet nochtans in het optrekken van het maximale beurstarief voor studenten aan de universiteiten met 20%. Het is nogal cynisch dat het recht op gelijke behandeling hier wordt opgevoerd om het inschrijvingsgeld op te trekken. Als dit verschil in tarief voortkomt uit een decretale vergetelheid (om het beurstarief vrij te stellen van indexatie), dan dient de overheid haar historische benadeling van de hogeschoolstudent met beurs recht te zetten. Een harmonisatie van het beurstarief tussen hogeschool- en universiteitsstudenten is enkel bespreekbaar als het studiegeld voor beide wordt vastgelegd op 80 euro. Nu elke beursstudent financieel anderhalve keer telt, is dit een rijkelijke overheidscompensatie voor een minimale prijsdaling van 20 euro. In feite was een afschaffing van het studiegeld voor deze groep meer op zijn plaats geweest.

Amendement wijziging

#### **artikel 280**

Voor beurstariefstudenten die een studietraject van meer dan 53 studiepunten volgen, betreft het studiegeld een forfaitair bedrag dat ten hoogste gelijk is aan ~~400 euro~~ *80 euro*

**Ofwel:**

*1° in de hogescholen : 100 euro;*

*2° in de universiteiten : 80 euro.*

### **Art. 282: examencontract**

#### Argumentatie/motivatie:

VVS betreurt dat er moet worden overgegaan tot een optrekken van het studiegeld (voor bijkomende faciliteiten) om zo de de factor uitholling door de hoger onderwijsinstellingen van deze vorm van tweede kansonderwijs terug te schroeven.

### **Art. 284: banaba's**

#### Argumentatie/motivatie:

Wanneer een bepaalde opleiding als kwaliteitsvol, wetenschappelijk hoogstaand en relevant voor de arbeidsmarkt wordt gezien, komt ze op de lijst waarvan sprake en trekt de overheid er ook publiek geld voor uit. Het zou onlogisch zijn dat de overheid bepaalde bijzonder relevante aanvullende opleidingen erkent en financiert maar dat deze niet toegankelijk moeten zijn voor de financieel zwakkere groepen. De herinvoering van beurs- en bijna-beurstarieven voor de (half) financierbare banaba's en manama's ligt ook volledig in lijn met de bestaande en gangbare definitie van beurs(tarief)student. Dat is iemand die aan de financiële voorwaarden voldoet voor een studietoelage van de Vlaamse Gemeenschap, maar niet aan de pedagogische omdat hij bijvoorbeeld een keertje teveel heeft gebist of een aanvullende opleiding volgt. Positief is wel dat het tweede lid van paragraaf één, duidelijk stelt dat er ook een examencontract-tarief mogelijk is.

#### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 284**

§1 *Onverminderd de bepalingen in artikel 280 en 281, bedraagt* het studiegeld voor studenten die zich inschrijven voor een banaba-opleiding, opgenomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, ~~bedraagt~~ zoals vermeld in artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008 (...)

#### **Artikel 285**

§1 *Onverminderd de bepalingen in artikel 280 en 281, bedraagt* het studiegeld voor studenten die zich inschrijven voor een manamaopleiding, opgenomen in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, ~~bedraagt~~ zoals vermeld in artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008 (...)

§2. (...)

In bijzondere omstandigheden kan het maximumbedrag vastgesteld worden op 24.7920 euro. Die bijzondere omstandigheden betreffen één "minimaal twee" of meer van de volgende gevallen:

### **Art. 286. Doctoraatsopleiding**

#### Argumentatie/motivatie

De invoering van een meer officiële doctoraatsopleiding mag niet leiden tot de invoering van een inschrijvingsgeld dat hoger ligt dan het normale inschrijvingsgeld. Zo voert men immers een extra selectiemechanisme in dat drempels opwerpt bij de toegang tot het doctoraat.

#### Amendement Integraal schrappen

#### ~~Artikel 286:-~~

### **Art. 289: studiegeld buitenlandse studenten**

#### Argumentatie/motivatie:

VVS vermoedt dat het hier een copy paste-fout betreft. De toegevoegde bepaling komt uit het flexibiliseringsdecreet. Erzonder is de paragraaf die erop volgt vrij betekenisloos.

Voor de argumentatie inzake verruiming van de niet-discriminatie ruimte van EER naar EHOR, zie artikel 277

#### Amendement wijziging en toevoeging

#### **Artikel 289**

§1. De instelling bepaalt vrij en op gemotiveerde wijze het studiegeld voor de inschrijving van studenten die geen beurstarifistudent zijn, voor zover het niet gaat om:

1° studenten die onderdaan zijn ~~van een lidstaat van de Europese Economische Ruimte~~ van een staat behorende tot de Europese Hogeronderwijsruimte, zoals bedoeld in de Gezamenlijke verklaring van de Europese ministers van Onderwijs, bijeengekomen in Bologna op 19 juni 1999;

(...) 6°

*Het in het eerste lid bedoelde studiegeld is ten hoogste gelijk aan 5.400 euro.* Deze bepaling doet geen afbreuk aan de richtlijn om voor master-na-masteropleidingen die niet opgenomen zijn in de door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst, vermeld in artikel 19 van het decreet van 14 maart 2008, een studiegeld te vragen dat ten hoogste gelijk is aan 24 790 euro.

#### **Art. 290: sociale maatregelen**

##### Argumentatie/motivatie:

Er staan geen minimumgrenzen meer in het decreet.

##### Amendement wijziging

#### **Artikel 290**

De instelling kan ten behoeve van minvermogende studenten de hoogte van zowel het gewone als het bijzondere studiegeld differentiëren dan wel het studiegeld vaststellen onder de vastgelegde ~~minimum~~ *maximum* grenzen.

#### **Art. 295: bijkomend aangerekende vergoedingen**

##### Argumentatie/motivatie:

Deze bepaling is overbodig en schadelijk. Strikt genomen is het bijkomend aanrekenen van kosten voor werkelijk geleverde kosten en diensten al mogelijk. Het gebeurt ook al op heel wat plaatsen. Deze expliciete bepaling zal dit enkel nog meer gaan stimuleren. Terwijl de bepaling zo vaag blijft (geen plafond, geen lijst van kosten die mogen worden doorgerekend, geen voorwaarden ...) dat ze de deur wagenwijd openzet voor misbruik van deze vrijheid. VVS pleit er daarom voor de instellingen net te prikkelen om de studiekosten zoveel mogelijk te drukken. Met de verplichting om op regelmatige tijdstippen de studiekosten na te gaan, creëer je een instrument van sociale en politieke druk voor studentenraden en overheid om instellingen/opleidingen aan te spreken op hun exuberante studiekosten.

##### Amendement integraal schrappen en vervangen door

#### **Artikel 295:**

~~Instellingen maken de vergoedingen die ze vragen voor werkelijk geleverde goederen en diensten kenbaar aan de student voor de aanvang van de inschrijvingsperiode. Deze vergoedingen mogen in geen geval betrekking hebben op de toegang tot het hoger onderwijs~~

*Instellingen meten op geregelde tijdstippen de opleidingsgebonden studiekosten en maken deze kenbaar.*

#### **Art.296: bijdrage bekwaamheidsonderzoek**

##### Argumentatie/motivatie:

VVS betreurt dat de centrale organisatie van de validerende instantie niet wordt aangegrepen om het mes te zetten in de hoge bijdragen voor een bekwaamheidsonderzoek. VVS kijkt hoopvol uit naar de verdere uitwerking van deze vage maximale bepalingen en stelt voor om te operationaliseren in schijven of volgens studiepunten om te vermijden dat studenten steeds de erg hoge bedragen voor een volledige opleiding moeten ophoesten.

#### **Art. 297: indexering**

##### Argumentatie/motivatie:

Niet indexatie is zowat de meest pragmatische, minst ingrijpende en ongelofelijk geleidelijke maatregel voor de invoering van de kosteloosheid van het hoger onderwijs waartoe ons land (en later de vlaamse gemeenschap) zich heeft verbonden in het VN-Pact van New York uit 1966.

##### Amendement: integraal schrappen

#### **Artikel 297**

#### **Art. 299: actualiseringsprogramma's**

##### Argumentatie/motivatie

Op een creditbewijs zou voor VVS eigenlijk helemaal geen houdbaarheidsdatum op mogen staan. VVS vraagt zich af hoe vaak deze voorkomen en of er bijvoorbeeld studiegeld voor wordt gevraagd. Studenten zouden dat niet zien zitten. Bovendien kan een termijn van vijf jaren wel problemen geven bij deeltijdse studenten die bijvoorbeeld een 'jaartje' moeten overdoen.

#### **Art. 300: deliberatie**

##### Argumentatie/motivatie:

VVS is voorstander van het behoud van compensatie, tolerantie en deliberatie. Die bevorderen de studievoortgang en het rendement: ze vermijden dat een student een bijvak dat hem/haar niet ligt maar achter zich blijft aanslepen. Dit systeem laat toe op rekening te houden met onvoorziene omstandigheden en toevallige tegenslagen in de

examenperiode. Het is de enige vorm van evaluatie die toestaat om ook de globale prestatie van de student in rekening te brengen. Tenslotte is het ook een kwaliteitswaarborg. Zeker nu gedelibereerde studiepunten niet meetellen voor de outputfinanciering van de instellingen, wordt het risico op genade-tientjes groot. VVS verkiest een strenge maar rechtvaardige buis met mogelijkheid om achteraf van de examencommissie genade te krijgen boven een gemakkelijk verdiende tien op twintig die de kwaliteit van de diploma's bedreigt. VVS wil daarom een minimale vorm van tolerantie/compensatie opnemen. Om te vermijden dat deliberatie en creditaccumulatie een element wordt in de profilerings- en recruiteringspolitiek van instellingen is er nood aan instellingsoverschrijdende afspraken.

Amendement: toevoeging

### **Artikel 300**

*§3. een student heeft recht op minstens één buispunt, dat wil zeggen dat hij op minstens één opleidingsonderdeel een 9 op 20 mag halen en toch kan slagen.*

*Vluhr en VVS werken samen een instellingsoverschrijdend protocol uit rond compensatie, tolerantie en/of deliberatie.*

### **Art. 302: examencommissie eerste jaar**

#### Argumentatie/motivatie

De mogelijke bevoegdheid voor examencommissies voor het eerste academiejaar om niet-bindende studieadviezen te geven vervalt. VVS is daar niet rauwig om aangezien ze dit orgaan niet het meest geschikt vindt om te oordelen waar iemands competenties liggen terwijl deze commissie enkel zicht heeft op de vaardigheden vereist aan één welbepaalde studierichting. Met de financiële prikkels tot heroriëntering werd het gevaar ook groter dat deze de inhoud van de adviezen mee zou gaan bepalen. VVS vraagt zich wel af of er alternatieve pistes zijn om de heroriëntering te doen slagen.

### **Art. 303 bis: samenstelling**

#### Argumentatie/motivatie

In het flexibiliseringsdecreet stond er oorspronkelijk over de samenstelling: Examencommissies nemen slechts bindende beslissingen ten aanzien van een student zo ten minste de helft van de leden van het academisch c.q. onderwijzend personeel die de student gedurende de betrokken periode beoordeelden, aanwezig is. Deze brede samenstelling is nadien afgezwakt maar VVS dringt er toch op aan om toch een minimale representativiteitseis op te nemen.

VVS pleit ook voor de verplichte aanwezigheid van de ombudspersoon met raadgevende stem om te garanderen dat structurele problemen met een bepaald examen of vak kunnen worden aangekaart en om een menselijk aanpak af te dwingen bij individuele studentenproblemen die de examenresultaten op negatieve wijze hebben beïnvloed.

### **Art. 306**

#### Argumentatie/motivatie

Aangezien het HBO nogal sterk steunt op het stelsel van leren op de werkplek en sterk aansluiting zoekt met de arbeidsmarkt, moet een EVC-procedure en bekwaamheidsonderzoek hier zeker ook mogelijk zijn.

Amendement:

### **Artikel 306: toevoeging**

1° de in artikel 204 beoogde leerresultaten eigen aan het niveau van *gegraduateerde in het hoger beroepsonderwijs*, bachelor in het hoger professioneel onderwijs of het academisch onderwijs of het masterniveau.

### **Art. 320: studievoortgang examencontracten**

#### Argumentatie/motivatie:

De voormalige examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap was bedoeld om ook werkende 'studenten' een kans te geven om toch nog een diploma te halen. Gezien deze in principe de colleges niet konden bijwonen en dus veel minder pedagogische begeleiding genoten, waren er geen beperkingen op het recht op inschrijving. In tegenstelling tot de reguliere inschrijvingen waarbij trissen en erger een gunst waren in plaats van een recht. In de praktijk werd de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap zo ook het laatste vangnet voor studenten die niet meer via de reguliere weg verder mochten studeren. Studenten wiens trisaanvraag werd geweigerd konden zo toch nog een diploma halen. En terug overschakelen op een reguliere inschrijving als ze geslaagd waren na dat jaar voor de examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap. Deze tweede kans-functie is eigen aan examencontracten. Deze bestempelen als oneigenlijk gebruik of zelfs misbruik, getuigt van een foutief begrip. Als deze functie van examencontracten niet wordt behouden, dreigt de ongekwalificeerde uitstroom uit het hoger onderwijs te vergroten. Dat valt moeilijk te rijmen met het dictaat uit de Lissabonstrategie voor een hogere participatie- en kwalificatiegraad.

VVS kan wel leven bij een beperking van de studievoortgangsmogelijkheden voor examencontracten gericht op het behalen van individuele credits. Deze zijn immers geen laatste vangnet voor een diploma, in tegenstelling tot de examencontracten gericht op het behalen van een diploma. In geen geval mag de mogelijkheid van maatregelen ter

studievoortgangsbewaking (bindende studievoorwaarden en weigering van inschrijving), worden doorgetrokken naar de examencontractvorm gericht op het behalen van een diploma. Vandaag is er immers al een beperking doordat niet elk opleidingsonderdeel per examencontract kan worden behaald. De uitwijkmogelijkheid van een creditcontract kan decretaal gezien wel worden geweigerd op grond van een kwakkelende studievoortgang. Ook kunnen instellingen te traag vorderende studenten actualiseringsprogramma's opleggen. VVS wijst erop dat examencontracten de overheid niets kosten gezien deze studenten niet voor financiering in aanmerking komen. Ook de instellingen hebben weinig tot geen kosten aan deze groep (en krijgen nu zelfs de mogelijkheid om voor faciliteiten meer dan het dubbel aan te rekenen dan vroeger). Nadat er al veel is toegegeven op mogelijkheden tot uitsluiting van opleidingsonderdelen, op studiegeld etc. ziet VVS niet in waarom nu ook het laatste voordeel ten opzichte van de andere contracten, moet worden aan banden gelegd. Zeker gezien het tweede kansprofiel ervan, na de recente verstrengingen van studievoortgang (bindende voorwaarden en weigeringsmogelijkheden, leerkrediet..), nog aan belang wint.

Amendement: schrapping

**Artikel 320**

§ 1. Studenten met een examencontract voor het behalen van een diploma kunnen binnen een bepaalde instelling en binnen een bepaalde opleiding geweigerd worden indien ze driemaal na elkaar per academiejaar niet ten minste 50 % van de studiepunten hebben verworven, ~~ongeacht het soort contract.~~

Studenten met een examencontract voor het behalen van individuele credits kunnen binnen een bepaalde instelling en binnen een bepaalde opleiding geweigerd worden wanneer de ingeschreven student zich al driemaal voor een bepaald opleidingsonderdeel heeft ingeschreven zonder dat hij daarvoor een creditbewijs heeft behaald, ongeacht het soort contract.

~~§ 2. Studenten die op grond van [artikel 318 en artikel 319] geweigerd worden hebben nog één bijkomende kans om zich in te schrijven met een examencontract~~

**Art. 323:**

Argumentatie/motivatie:

Een diploma kan enkel verleend worden aan een student die is ingeschreven met een diplomacontract of examencontract gericht op het halen een diploma. Maar, zo stelt het artikel eveneens, deze bepaling geldt onverminderd de mogelijkheid van de instelling om rechtstreeks een diploma uit te reiken op grond van EVK's en/of een bewijs van bekwaamheid. VVS veronderstelt dat een student in het laatste geval zich eerst nog moet inschrijven voor hij of zij een diploma krijgt. Het is ons echter volledig onduidelijk hoeveel het inschrijvingsgeld in dat geval bedraagt. Er zijn immers niet echt nog opleidingsonderdelen die moeten worden gevolgd. Gaat het dan enkel om de vaste kost?

**Art. 328. Uitwisseling van studenten**

Argumentatie/motivatie

Instellingen zouden verplicht de voorwaarden waaronder studenten aan een andere instelling kunnen gaan studeren moeten vastleggen in het OER. In de praktijk worden immers allerhande ongeschreven voorwaarden gehanteerd zoals studievoortgang en behaald percentage. Studenten hebben zo onvoldoende rechtszekerheid. Beroep tegen een dergelijke beslissing moet mogelijk zijn bij de Geschillenraad.

Amendement wijziging

**Artikel 328**

De instellingen *moeten* in hun onderwijs- en examenregeling bepalen onder welke voorwaarden hun studenten, met naleving van de aldaar geldende onderwijs- en examenregeling, in een andere instelling voor hoger onderwijs onderwijsactiviteiten kunnen volgen en examens kunnen afleggen over onderdelen van een opleidingsprogramma waarover in uitvoering van dit decreet examen moet worden afgelegd voor het behalen van een graad van bachelor of master. *De instelling heeft een Dienst Internationalisering waar elke student terecht kan voor informatie en begeleiding. De instelling, de gastinstelling en de student stellen samen een overeenkomst op die minstens vastlegt welke opleidingsonderdelen aan een andere instelling zullen gevolgd worden en welke omzettingstabel zal gehanteerd worden voor de studieresultaten.*

*De instelling respecteert de code inzake recrutering, opvang, begeleiding en rechten & plichten van buitenlandse studenten opstellen die door de VLOR wordt ontwikkeld. .*

**Art. 331. Multidiplomerig**

Argumentatie/motivatie:

Zie artikel 332

Amendement:

**Artikel 330: toevoeging**

Instellingen kunnen multidiplomeren (...)

Zij leveren een diploma van hoger onderwijs af, zoals bepaald in dit decreet, en een diploma met een andere benaming dat door de partnerinstelling wordt afgeleverd krachtens de voor haar geldende regelgeving.

*Voor de opleidingsonderdelen die aan een Vlaamse instelling worden aangeboden is de Vlaamse regelgeving van toepassing.* Daarnaast moet worden voldaan aan de volgende voorwaarden: (...)

**Art. 332. Joint Degrees**Argumentatie/motivatie

Momenteel bestaan er heel wat problemen met joint degrees. We denken hierbij bijvoorbeeld aan problemen met inschrijvingsgelden en kwaliteitszorg. Een verduidelijking in het decreet dringt zich dan ook op. Voor VVS is het vooral problematisch dat bij deze gezamenlijke opleidingen constructies worden opgezet die het omzeilen van de Vlaamse regelgeving toelaten (we verwijzen naar de problemen met Erasmus Mundus). Dit moet in het basisdecreet uitgesloten worden.

Amendement toevoeging**Artikel 332**

§ 2. De organisatie van de gezamenlijke opleiding vindt plaats in het kader van een internationaal of Europees onderwijsprogramma of in het kader van een samenwerkingsovereenkomst tussen de betrokken instellingen. *Voor de opleidingsonderdelen die aan een Vlaamse instelling worden aangeboden is de Vlaamse regelgeving van toepassing.*

In de samenwerkingsovereenkomst worden minimaal de volgende zaken geregeld (...)

**Art. 334. Erasmus Mundus**Argumentatie/motivatie

Ook bij Erasmus Mundus merken we dat de Vlaamse decretale regelgeving vaak met de voeten wordt getreden. Het studiegeld ligt bijvoorbeeld veel hoger dan de decretale maxima.

Amendement: toevoeging**Artikel 334**

§ 1. Ambtshalve geregistreerde instellingen kunnen binnen hun onderwijsbevoegdheid masteropleidingen van Erasmus Mundus aanbieden, na selectie overeenkomstig het besluit nr. 2317/2003/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 december 2003 tot invoering van een programma voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen. *De opleidingsonderdelen die aan een Vlaamse instelling worden aangeboden zijn onderhevig aan de Vlaamse decreten.*

**Art. 335: advies vluhr gelijkwaardigheid**Argumentatie/motivatie:

Het lijkt ons toch aangewezen dat de voormalige NARIC op basis van haar ervaring ook advies kan geven op deze materie.

Amendement: toevoeging**Artikel 335**

§ 1. De Vlaamse Regering legt na advies van de VLUHR *en het Vlaams Kwaliteitszorgagentschap* de algemene gelijkwaardigheid vast van de diploma's van hoger onderwijs, afgegeven in een land waar de Conventie betreffende de erkenning van diploma's van hoger onderwijs in de Europese regio opgemaakt in Lissabon op 11 april 1997 van toepassing is, met de overeenstemmende diploma's en graden van het hoger onderwijs afgegeven in de Vlaamse Gemeenschap. (...)

§ 2. De Vlaamse Regering kan na advies van de VLUHR *en het Vlaams Kwaliteitszorgagentschap* de algemene gelijkwaardigheid met de in dit decreet bepaalde graden vastleggen van studiebewijzen afgegeven in een ander land dan bedoeld in § 1. (...)

**SECTIE 1 – opleidingsonderdelen in een andere taal**Argumentatie/motivatie

Door een uitbreiding met keuzevakken laat de instelling de keuze aan de student. Op deze manier kunnen studenten voor wie de anderstalige vakken een hoge drempel vormen, nog steeds voor Nederlandstalige vakken kiezen. Andere

studenten die hun meertaligheid willen bijspijkeren, krijgen hiertoe de kans. Meerwaarde voor de student en functionaliteit voor het opleidingsonderdeel blijven hier een voorwaarde. De uitbreiding staat toe om een afstudeerrichting in een andere taal aan te bieden of een semester in het Engels in te richten voor buitenlandse studenten.

VVS pleit voor het behoud van de voorwaarde om in de professionele bachelor anderstalige vakken met Nederlandstalig materiaal te ondersteunen aangezien deze meer kansengroepen aantrekken en via het zalmtrapmodel een graduele verbetering van vreemde talen kan worden bevorderd.

VVS pleit voor het behoud van het recht op examen in het Nederlands.

Amendementen op artikel 91 van het Structuurdecreet (4 april 2003):

**Art. 346.** De onderwijstaal in hogescholen en universiteiten is het Nederlands. In de bachelors- en in de mastersopleidingen kan evenwel een andere taal worden gebruikt voor de volgende opleidingsonderdelen :

1° de opleidingsonderdelen die een vreemde taal tot onderwerp hebben en die in die taal worden gedoceerd;

2° de opleidingsonderdelen die gedoceerd worden door anderstalige gasthoogleraren of gastprofessoren;

3° de anderstalige opleidingsonderdelen die, met in stemming van het instellingsbestuur, worden gevolgd aan een andere instelling voor hoger onderwijs.

**Art. 347.** Het instellingsbestuur kan tevens beslissen dat in beperkte mate voor opleidingsonderdelen een andere taal dan het Nederlands wordt gebruikt wanneer de meerwaarde voor de studenten en de functionaliteit voor de opleiding blijkt uit de expliciet gemotiveerde beslissing daartoe en op voorwaarde dat de hiervoor aangewezen docent *een recent certificaat kan neerleggen waaruit blijkt dat hij* de andere taal op adequate wijze beheerst.

~~In geen geval kan eenzelfde opleidingsonderdeel, behalve in de gevallen hierboven vermeld in het tweede lid, 1° en 3°, en in de gevallen waarin het opleidingsonderdeel door een anderstalige gastdocent wordt gedoceerd, volledig in een andere taal aangeboden worden.~~

**Art. 348.** Voor de bachelorsopleidingen is het gebruik van een andere taal dan het Nederlands beperkt tot *een keuzepakket van* ten hoogste ~~40%~~ *30 %* van de omvang van het opleidingsprogramma; voor het bepalen van die grens worden de opleidingsonderdelen bedoeld in het tweede lid, 1° en 3°, niet meegerekend.

**Art. 349.** In het hoger professioneel onderwijs geldt bovendien de beperking dat over de leerstof die in een andere taal wordt aangeboden, behalve in de gevallen vermeld in het tweede lid, 1° en 3°, nooit een examen afgenomen kan worden, tenzij dezelfde leerstof ook in het Nederlands werd aangebracht of gedoceerd.

**Art. 350.** Met inachtneming van het voorgaande hebben de studenten het recht over een opleidingsonderdeel waarin een andere onderwijstaal dan het Nederlands werd gebruikt, examen in het Nederlands af te leggen, met uitzondering van de opleidingsonderdelen bedoeld in het tweede lid, 1° en 3°.

**SECTIE 2 – gehele opleidingen in een andere taal**

Argumentatie/motivatie

Voor VVS vormt niet zozeer de equivalentieregel het probleem maar wel de weinig efficiënte operationalisering, die onvoldoende gebruik maakt van samenwerking en taakafspraken. Samenwerking moet een noodzakelijke voorwaarde worden om het anderstalig aanbod uit te breiden zonder dat de kwaliteit eronder lijdt. Studenten hebben immers sterk hun vragen bij het niveau van het Engels van heel wat inheemse docenten. Instellingen moeten opleidingen in het Engels kunnen aanbieden op voorwaarde dat ze samenwerken met minstens één andere Vlaamse hoger onderwijsinstelling (uitgezonderd voor unieke opleidingen). De samenwerkingsvoorwaarde heeft als bijkomend voordeel dat anderstalige bachelors of masters niet louter en alleen worden ingericht om mekaar te beconcurreren op de groeiende internationale hoger onderwijsmarkt.

Alle instellingen die opleidingen aanbieden in éénzelfde studiegebied moeten verplicht een sectorplan opstellen (sowieso verplicht ikv het rationaliseringshoofdstuk in het financieringsdecreet). Daarin moeten afspraken worden gemaakt om de equivalenties en een evenwichtig taalaanbod te organiseren.

Amendementen op vervolg van artikel 91 van het structuurdecreet van 4 april 2003:

**Art. 351.** In afwijking van het bepaalde in sectie 1, kan het instellingsbestuur bachelor- en masteropleidingen volledig in een andere taal dan het Nederlands aanbieden indien het om opleidingsprogramma's gaat die specifiek ten behoeve van buitenlandse studenten zijn ontworpen op voorwaarde dat er in dezelfde instelling een equivalente opleiding in het Nederlands wordt aangeboden *en dat er voor het anderstalige aanbod wordt samengewerkt met één of meerdere voor de betrokken opleiding bevoegde instellingen in Vlaanderen. De equivalentieregeling is niet van toepassing op afzonderlijke afstudeerrichtingen in de masteropleiding.*

*Deze samenwerkingsakkoorden worden toegevoegd aan de rationalisatieplannen zoals bepaald in artikel 51 §3 en artikel 52 van het decreet van 14 maart 2008 betreffende de financiering van de werking van de hogescholen en universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap*

~~Desgevallend kan het aanbod van een anderstalige opleiding en van de equivalente opleiding in het Nederlands worden verwezenlijkt door samenwerking en taakverdeling tussen voor de betrokken opleiding bevoegde instellingen binnen eenzelfde provincie zonder dat afbreuk gedaan wordt aan het recht van de student om een volledige opleiding in het Nederlands te volgen overeenkomstig de voorschriften van sectie 1.~~

~~Voor de toepassing van deze paragraaf worden het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Vlaams-Brabant als één geheel beschouwd.~~

~~Voorafgaand aan het indienen van de omvormingsvoorstellen zoals bedoeld in de artikelen 123 en 125 moet er een akkoord tussen de instellingen zijn als de equivalente opleiding niet aan dezelfde instelling wordt aangeboden. Dit akkoord wordt bij het omvormingsdossier gevoegd.~~

**Art. 352.** In afwijking van het bepaalde in art 346 en art 351, kan het instellingsbestuur masteropleidingen in een andere taal dan het Nederlands aanbieden indien het gaat om opleidingsprogramma's die specifiek in het kader van het International Course Programme van ontwikkelingssamenwerking ten behoeve van buitenlandse studenten zijn ontworpen of indien het gaat om masteropleidingen van Erasmus Mundus.

### **Onderafdeling 3. postinitiële opleidingen**

In afwijking van sectie 1, bepaalt het instellingsbestuur de onderwijstaal in de bacheloropleidingen waarvoor de inschrijving alleen openstaat voor personen die reeds in het bezit zijn van een graad van bachelor, de masteropleidingen waarvoor de inschrijving alleen openstaat voor personen die reeds in het bezit van een graad van master, en in de onderwijs- en andere studieactiviteiten die als nascholing of bijscholing worden georganiseerd bedoeld in artikel 17.

### **Onderafdeling 4. rapportering**

Het instellingsbestuur stelt terzake een gedragscode op na raadpleging van de studenten en legt deze vast in het onderwijs en examenreglement

Het instellingsbestuur geeft rekenschap over zijn beleid inzake het gebruik van een andere onderwijstaal dan het Nederlands in ~~het jaarverslag~~ ~~een jaarlijks verslag~~ met een overzicht van de doelstellingen en resultaten onderbouwd door kwantitatieve gegevens en over de wijze waarop het de betreffende decretale voorschriften heeft gehandhaafd. Dit verslag wordt aan de Vlaamse regering en aan het Vlaams Parlement bezorgd binnen de drie maanden na het einde van het academiejaar.

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regelen betreffende de wijze van verantwoording.

### **Art. 356. Inclusief hoger onderwijs**

#### Argumentatie/motivatie

Inclusief hoger onderwijs is erop gericht door maatregelen die zowel zich situeren aan de vraagzijde als aan de aanbodzijde de onderwijsdeelname en het onderwijssucces te bevorderen van kansengroepen. Het gaat dus zowel om studentenbegeleiding als om het onderwijsproces, het curriculum, de onderwijsorganisatie, de infrastructuur, het personeelsbeleid... Kansengroepen zijn volgens de omschrijving in het financieringsdecreet bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs. Inclusief hoger onderwijs streeft bijgevolg naar evenredige participatie van alle bevolkingsgroepen in het hoger onderwijs.

#### Amendement: aanvulling

#### **Artikel 356**

Inclusief hoger onderwijs is een vorm van onderwijs waarbij het gehele onderwijssysteem zich flexibel opstelt en aanpast aan de mogelijkheden en behoeften van alle studenten zonder daarbij echter aan de kwaliteit van het geboden onderwijs te raken. ~~Inclusief hoger onderwijs streeft naar een evenredige participatie van alle kansengroepen in het hoger onderwijs.~~

#### **Artikel 357**

De instellingen nemen de noodzakelijke maatregelen om kwaliteitsvol ~~en inclusief~~ hoger onderwijs ten behoeve van ~~alle deze~~ studenten aan te bieden.

### **Art. 358. GON-bepalingen**

#### Argumentatie/motivatie

Deze bepaling komt uit het hoofdstuk Geïntegreerd Onderwijs van het hogescholendecreet. VVS vindt het goed dat deze bepaling wordt weerhouden maar vraagt zich af waar het volledige hoofdstuk naartoe is. De GON-begeleiding was misschien niet meer aangepast aan de nieuwe uitdagingen van het inclusief hoger onderwijs, maar er hingen wel extra financiële middelen aan vast voor een deel van de groep van studenten met een functiebeperking, ook al was het systeem beperkt tot de hogeschoolstudenten. VVS vindt het niet kunnen dat deze maatregelen zonder meer worden geschrapt zonder dat er sprake is van alternatieve allocaties van deze middelen. Deze extra middelen voor de groep van studenten met een functiebeperking moet opnieuw de groep ten goede komen. Er zijn opties genoeg: verhoging van het budget en verruiming van de toekenningscriteria voor leerhulpmiddelen in het hoger onderwijs, verruiming van de groep die in aanmerking komt voor de extra financiële weging van anderhalf naar alle studenten met functiebeperkingen (conform de registratie die wordt uitgewerkt in de VLOR)....

### **Art. 365. gelijkheidsbeginsel**

#### Argumentatie/motivatie:

VVS is blij dat er een definitie van redelijke aanpassing wordt opgenomen in het decreet. Het recht op redelijke aanpassingen werd ingeschreven in de Europese wetgeving (art 5 van de richtlijn van 27-11-2000), in federale wetgeving (anti-discriminatiewetgeving van 25-2-2003) en Vlaamse regelgeving (art 5 van het decreet op de evenredige arbeidsmarktparticipatie van 8-5-2002). VVS vindt echter dat de formulering hier veel te vrijblijvend is en onvoldoende garanties biedt dat studenten met een functiebeperking dit internationaal erkende recht ook kunnen laten gelden of

afdwingen. VVS kiest daarom voor een andere en sluitendere formulering en wil het al dan niet toekennen van redelijke aanpassingen ook aanvechtbaar maken via intern en extern beroep (zie nieuw hoofdstuk non-discriminatie, artikel 374)

Amendement: aanvullen

### **Artikel 365**

§ 1. De studenten worden gelijk behandeld.

§ 2. Besturen nemen, gezamenlijk of individueel, maatregelen om de toegankelijkheid van het hoger onderwijs - in materiële en immateriële zin - te waarborgen ten aanzien van :

1° studenten met een functiebeperking, en

2° studenten uit objectief af te bakenen bevolkings groepen waarvan de deelname aan het hoger onderwijs beduidend lager is dan deze van andere bevolkingsgroepen.

Besturen ~~nemen daarbij beschikken daarbij over de mogelijkheid om~~ maatregelen van corrigerende ongelijkheid ~~te nemen of te handhaven~~, voor zover deze maatregelen :

1° van tijdelijke aard zijn en verdwijnen wanneer h et in het eerste lid vooropgestelde doel is bereikt;

2° geen onnodige beperking van andermans rechten in houden;

3° als een redelijke aanpassing kunnen worden besch ouwd. Dit zijn aanpassingen die geen onevenredige belasting betekenen, of waarvan de belasting in voldoende mate gecompenseerd wordt door bestaande maatregelen.

### **Artikel 366. openbaarheid**

Argumentatie/motivatie:

VVS stelt vast dat nog steeds zeer veel studenten niet of onvoldoende op de hoogte zijn van hun rechten en van de precieze termijnen die gelden voor het instellen van intern én extern beroep tegen een studievoortgangsbeslissing. Keer op keer moeten waarschijnlijk gegronde klachten als onontvankelijk worden afgewezen wegens het overschrijden van de termijnen. VVS vindt het een essentieel onderdeel van een transparante rechtspositieregeling, dat bij elke beslissing of administratieve handeling met individueel strekking die verregaande rechtsgevolgen heeft voor de student, de student ook wordt geïnformeerd over zijn rechten en beroepsmogelijkheden. Op die manier kan je vermijden dat studenten hun rechten niet zouden opnemen of uitputten wegens het niet kennen van de proceduremogelijkheden en termijnen. Ook organisatorisch zien we niet in waarom er een uitzondering moet zijn voor examenbeslissingen. Vandaag de dag worden de meeste examenbeslissingen immers toch bekend gemaakt via email of via het elektronisch leerplatform. Ook kan er een vaste paragraaf met de rechten en beroepsmogelijkheden worden toegevoegd aan het papieren formulier dat vaak nog naar het domicilieadres wordt opgestuurd. Als dit lukt voor andere studievoortgangsbeslissingen dan moet dat ook lukken voor examenbeslissingen.

Amendement: schrappen

**Art. 366.** De instelling treedt ten aanzien van de studenten op als bestuursinstantie voor wat betreft de toepassing van het *[decreet van 26 maart 2004 betreffende de openbaarheid van bestuur.]*

~~*[Artikel 35] van voormeld decreet is niet van toepassing op de bekendmaking van examenbeslissingen.*~~

### **Art. 368. De Ombudspersoon**

Argumentatie/motivatie

VVS vindt het positief dat voorafgaandelijk aan de aanstelling van de ombudspersoon de studenten om advies worden gevraagd. We gaan ervan uit dat hier de studentenvertegenwoordigers worden bedoeld?

Een ombudspersoon kan zijn/haar rol pas optimaal vervullen wanneer hij/ zij voldoende onafhankelijk van de instelling kan werken. Daarom vraagt VVS dat enkel personen die een vaste betrekking hebben, de taak van ombudspersoon kunnen opnemen. De studenten stellen voor dat er in de schoot van de VLUHR ook een deontologische code wordt ontwikkeld voor ombudspersonen (en ook voor trajectbegeleiders etc) en dat de ombudspersoon hieraan ook gehouden is.

Amendement: toevoeging

### **Artikel 368**

(..)

De instelling wint voorafgaandelijk aan de aanstelling van de ombudspersonen het advies in van de studenten *vertegenwoordigers*. *De ombudspersoon beschikt over een vaste benoeming.*

## **Art. 372. Termijn voor intern beroep**

### Argumentatie/motivatie

De huidige formulering laat toe dat een instelling een termijn korter dan vijf dagen inschrijft in het onderwijs -en examenreglement. Daarnaast kan de termijn van 5 kalenderdagen in sommige gevallen te kort zijn wanneer een intens overleg nodig blijkt. Daarom stelt VVS voor dat indien er geen termijn van 10 kalenderdagen wordt vastgelegd, de instelling en de student samen kunnen beslissen om de termijn tot maximum 10 dagen te verlengen. Wanneer de termijn afloopt op een zaterdag, zondag of feestdag dan vraagt VVS dat de termijn verlengd wordt tot de eerstvolgende kalenderdag.

VVS vindt ook dat de instantie waarbij intern beroep wordt aangetekend best niet dezelfde is als de instantie die de oorspronkelijke beslissing nam. Op die manier wordt het beroeps karakter versterkt. Een kleinere samenstelling dan de examencommissie maakt ook een snelle afhandeling van de beroepen mogelijk binnen de decretale termijnen.

Daarnaast vraagt VVS een stroomlijning van de interne beroepsprocedure. De invulling hiervan wordt overgelaten aan de instelling, een regeling die als erg problematisch wordt beschouwd door VVS en door de Raad voor Studievoortgangsbepalingen. Een zekere stroomlijning dient zich aan.

### Amendement: toevoeging

#### **Artikel 372**

...

*§ 1. (...) De interne beroepsinstantie kent een andere samenstelling dan de examencommissie.*

*§ 2. De interne beroepsprocedure voldoet aan de volgende criteria:*

*1° de student wordt op zijn minst elektronisch op de hoogte gebracht van de studievoortgangsbepaling en de mogelijkheid tot beroep*

*2° bij iedere studievoortgangsbepaling wordt de interne beroepsmogelijkheid vermeld.*

*3° de onderwijs –en examenregeling en de valven vermelden de contactpersoon voor het instellen van een intern beroep.*

*4° de onderwijs –en examenregeling en de valven vermelden de termijn bepaald in artikel 372 § 3.*

*5° de onderwijs en examenregeling en de valven vermelden hoe de student zijn argumenten aan het beroepsorgaan kan overmaken.*

*6° de onderwijs en examenregeling en de valven vermelden dat de student bijstand kan krijgen van een raadsman en een studentenvertegenwoordiger van de instelling*

*7° elk intern beroepsorgaan, met uitzondering van de examencommissie, heeft onder haar leden ten minste één student, ingeschreven aan de instelling.*

*8° elk intern beroepsorgaan, met inbegrip van de examencommissie, heeft onder haar leden ten minste één vertegenwoordiger van de ombudsdienst aan de instelling.*

*§ 3. De student stelt een verzoek tot heroverweging van de studievoortgangsbepaling in binnen een termijn bepaald door het reglement van de instelling, zonder dat die termijn langer mag zijn dan tien kalenderdagen of korter dan vijf kalenderdagen. De vervaltermijn is vijf kalenderdagen wanneer het reglement van de instelling zelf geen termijn bepaalt. Indien de vervaltermijn geen tien dagen bedraagt, kan de termijn verlengd worden totdat zij 10 dagen bedraagt, na akkoord tussen instelling en student. De termijn gaat in op:*

*1° in het geval van een examenbeslissing: de dag na deze waarop de resultaten officieel zijn bekendgemaakt, conform de onderwijs- en examenregeling;*

*2° in het geval van een andere studievoortgangsbepaling: de dag na deze waarop de student kennis heeft genomen van de genomen beslissing.*

*3° Indien de laatste dag van de in het eerste lid bedoelde termijn een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag is, wordt de termijn verlengd tot de eerstvolgende kalenderdag.*

## **Art. 374. Beroep bij de Geschillenraad**

### Motivatie/argumentatie

VVS is verheugd met de uitbreiding van de beroepsmogelijkheden bij de Geschillenraad. Toch zijn we nog enkele hiaten en vragen we de aanvulling van deze lijst met de volgende punten. Bij:

7° Instellingen weigeren soms de toegang tot een opleidingsonderdeel met een creditcontract op grond van de aard van een opleidingsonderdeel. Ook deze beslissing moet voor beroep vatbaar zijn, analoog met de weigering van een examencontract.

4° Met deze aanvulling willen we zeker zijn dat alle beslissingen in uitvoering van alle toelatingsvoorwaarden die decretaal zijn bepaald en worden gespecificeerd door de instellingen hoger onderwijs, aanvechtbaar worden voor de geschillenraad. De formulering van het basisdecreet sluit bijvoorbeeld de toegang tot het doctoraatsniveau uit (enkel de doctoraatsopleiding is hier gespecificeerd).

De formulering in de werktekst lijkt zich verder te beperken tot de toegang tot specifieke opleidingen. Beslissingen op basis van de algemene toelatingsvoorwaarden, de afwijkingen op de algemene toelatingsvoorwaarden of de taalvoorwaarden, lijken uitgesloten. Ook toelatingsbeslissingen bij uitputting van het leerkrediet moeten aanvechtbaar worden. Dat is een manier om de rechtsonzekerheid bij voorwaarden die door associaties en instellingen verder mogen worden ingevuld, toch te verzekeren. Die uitbreiding is noodzakelijk om te vermijden dat méér autonomie voor de instellingen leidt tot minder rechten of een grotere rechtsonzekerheid bij de student.

VVS stelt voor om de uitzondering te schrappen voor bijzondere toelatingsvoorwaarden te schrappen. Ook deze moeten aanvechtbaar zijn bij de Geschillenraad nadat eerst een interne beroepsprocedure is doorlopen. Uit artikel 262 van de werktekst en de nota hoger kunstonderwijs, blijkt dat de overheid bezorgd is over de verschillen in aanpak en behandeling tussen de artistieke toelatingsproeven die worden ingericht door de verschillende kunsthogescholen in Vlaanderen. Een versterking van de rechtsbescherming is een goede manier is om de bestaande willekeur en rechtsonzekerheid weg te werken (en een betere dan een centraal georganiseerde artistieke toelatingsproef).

Tenslotte is het voor VVS ook erg onbegrijpelijk dat de Vlaamse overheid, als opdrachtgever en verantwoordelijke voor het ingangsexamen arts/tandarts, hier de kandidaten niet dezelfde mate van rechtsbescherming wil garanderen.

8° Deze schrapping moet mogelijk maken dat niet enkel materiële vergissingen inzake de berekening van het individuele leerkrediet aanvechtbaar worden, maar ook de weigering tot inschrijving van de student wiens leerkrediet is uitgeput (voor het volledige of een deel van het studiepakket waarvoor hij zich wenst in te schrijven). Dit om te vermijden dat de mogelijkheid om studenten zonder leerkrediet toch nog in te schrijven volledig arbitrair en *à la tête du client* wordt ingevuld.

9° VVS stelt vast dat studenten in de praktijk ook soms botsen op ongemotiveerde en onreglementaire weigeringen tot inschrijving, bijvoorbeeld op basis van volgtijdelijkheid, een vermeende onmogelijkheid om types contracten te combineren, of een student wordt een bepaald soort traject geweigerd, of de student mag niet teveel studiepunten opnemen.

Amendement: schrapping en toevoeging

#### **Artikel 374.**

§ 1. Iedere student ingeschreven aan een ambtshalve geregistreerde instelling kan na uitputting van de interne beroepsprocedure een beroep instellen bij de Geschillenraad Hoger Onderwijs tegen volgende studievoortgangbeslissingen:

- 1° een examenbeslissing, zijnde (...);
- 2° een examentuchtbeslissing (...);
- 3° de toekenning van een vrijstelling (...);
- 4° een beslissing over de toelating tot een bepaalde opleiding of opleidingsonderdeel *of afstudeerrichting* of schakel- of voorbereidingsprogramma *of voorbereiding tot het doctoraatsproefschrift met uitzondering van de bijzondere toelatingsvoorwaarden in sommige studiegebieden zoals bepaald in de artikelen 262 en 263; op grond van algemene toelatingsvoorwaarden, afwijkende toelatingsvoorwaarden, bijzondere toelatingsvoorwaarden, taalvoorwaarden en de voorwaarden inzake leerkrediet.*
- 5° een beslissing waarbij het volgen van een schakel- of voorbereidingsprogramma of een actualiseringsprogramma wordt opgelegd en waarbij de studieomvang van dergelijk programma wordt vastgesteld ;
- 6° het opleggen van een maatregel van studievoortgangbewaking, bedoeld in [artikelen 318 tot en met 320];
- 7° het weigeren van de inschrijving voor een bepaald opleidingsonderdeel met een examencontract *en/of creditcontract* zoals bepaald in [artikel 271];
- 8° de beslissingen in verband met het leerkrediet genomen door de instelling of door de stuurgroep Databank Hoger Onderwijs ~~op grond van de procedure, zoals vastgelegd in [artikel 361].~~
- 9° *het weigeren om zich in te schrijven voor een bepaald soort studietraject, met een bepaalde omvang, voor een combinatie van contracten, of een weigering op grond van volgtijdelijkheid*

### **HOOFDSTUK V - RECHTSBESCHERMING TEGEN DISCRIMINATIES**

#### **Art. 375 bis**

Motivatíe/argumentatíe:

VVS erkent het belang en de goede werking van de Raad, maar vindt dat haar bevoegdheden uitgebreid moeten worden, zodat zij ook kan ingrijpen bij discriminatieklachten bij inschrijving en discriminatieklachten buiten een studievoortgangcontext.

De bevoegdheid van de Raad moet dus verruimd worden, zodat zij ook uitspraken kan doen over instroomaangelegenheden, zoals het niet toelaten van een student bij inschrijving of het weigeren van redelijke aanpassingen. Deze hebben immers ook een impact op de studievoortgang van de student. Daarnaast moet de Raad ook uitspraken kunnen doen over de bredere discriminatieaangelegenheden die niet steeds te herleiden vallen tot formele beslissingen. In tegenstelling tot het interne beroep, pleit VVS er hier voor de uitbreiding naar discriminatie wel te laten aansluiten bij en integreren in de bestaande instantie voor extern beroep. Deze is bij studenten ondertussen breed bekend geraakt. Bovendien kan hierin gemakkelijk een specialisatie gebeuren in de vorm van een extra non-discriminatiekamer. Daarnaast moet de Raad meer kunnen dan het nietig verklaren van een beslissing. Bepaalde zaken moeten volgens VVS reeds heel snel aanhangig kunnen worden gemaakt. Neem nu het voorbeeld van het niet of te laat toestaan van faciliteiten nog voor de examenperiode gestart is. De Raad heeft momenteel slechts de bevoegdheid tot nietig verklaren van een beslissing, maar aangezien men niet nietig kan verklaren wat niet gebeurd is, zal de student in dit geval niet veel verder geholpen worden. Daarom pleit VVS voor een uitbreiding van bevoegdheden van de Raad, zodat zij ook een beslissing kan opleggen. Zo zal de Raad, in geval van weigering van een student bij inschrijving, deze beslissing niet alleen nietig moeten kunnen verklaren, maar tevens het toelaten van deze student moeten kunnen opleggen.

Amendement: nieuw toe te voegen artikel

### **Artikel 375 bis**

#### Intern beroep:

§ 1. *Elke student ingeschreven aan een ambtshalve geregistreerde instelling die oordeelt dat een bepaalde gedraging, uitlating of beslissing die niet is te herleiden tot een studievoortgangsbeslissing zoals bepaald in artikel 374, en die als discriminerend wordt ervaren, heeft toegang tot een interne beroepsprocedure waarvan de vormen zijn vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling.*

*Elke ambtshalve geregistreerde instelling richt hiertoe een Commissie voor Gelijke Behandeling in. Deze Commissie voor Gelijke Behandeling is samengesteld uit experts inzake gelijke kansen, diversiteit en non-discriminatie.*

*De student dient zijn klacht in binnen een ruime termijn bepaald in het onderwijs- en examenreglement.*

§ 2. *De Commissie voor Gelijke Behandeling is bevoegd voor alle gedragingen, uitlatingen en beslissingen die een ongelijke behandeling vormen op basis van irrelevante onderscheiden zoals gender, leeftijd, gezondheid of functiebeperking, burgerlijke staat, geboorte, geloof en levensbeschouwing, etnische afkomst, politieke overtuiging, seksuele geaardheid, taal, sociale afkomst... Daarbij onderscheiden ze volgende discriminatievormen:*

- *Directe discriminatie: wanneer een verschil in behandeling niet objectief en redelijk te rechtvaardigen is*
- *Indirecte discriminatie: wanneer een op het eerste zicht neutrale bepaling toch schadelijke gevolgen kan hebben voor bepaalde doelgroepen*
- *Het ontbreken van faciliteiten en redelijke aanpassingen voor personen met een handicap*
- *intimidatie: ongewenst gedrag dat tot doel of gevolg heeft dat de waardigheid van de persoon wordt aangetast en een bedreigende, vijandige, beledigende, vernederende of kwetsende omgeving wordt gecreëerd*
- *Iemand anders de opdracht geven om zich discriminerend op te stellen*

§ 3. *De interne beroepsprocedure leidt tot:*

- 1) *De gemotiveerde afwijzing van de klacht of het beroep op grond van onbevoegdheid of onontvankelijkheid;*
- 2) *Een beslissing van de Commissie voor Gelijke Behandeling die de handeling of uitlating al dan niet veroordeelt, of de oorspronkelijke beslissing al dan niet bevestigt, en indien nodig herstellende maatregelen en/of sancties oplegt.*

*De beslissing van de Commissie voor Gelijke Behandeling wordt aan de student ter kennis gebracht binnen een termijn van vijftien kalenderdagen, die ingaat op de dag na deze waarop de klacht is ingediend.*

#### Extern beroep:

§ 4. *Iedere student ingeschreven aan een ambtshalve geregistreerde instelling kan na uitputting van de interne beroepsprocedure een beroep instellen bij de Geschillenraad Hoger onderwijs tegen discriminerende gedragingen, handelingen en uitlatingen zoals hoger bepaald.*

§ 5. *Het procedureverloop bij een klacht inzake discriminatie gebeurt overeenkomstig de bepalingen van Titel I, Hoofdstuk V, Afdeling 4, Onderafdeling 6..*

§ 6. *De aanhangigmaking volgt de bepalingen van Onderafdeling 4, Sectie 2. De externe beroepen inzake discriminatieklachten worden ingesteld binnen een vervalttermijn van 30 dagen die ingaat de dag na die van kennisname van de door de Commissie getroffen beslissing.*

§ 7. *In afwijking van artikel 64 kan de Geschillenraad over beroepen inzake discriminatieklachten bijkomend nog uitspraak doen bij wijze van besluit dat strekt tot herstellende maatregelen en/of sancties.*

## **Artikel 375: stage**

### Motivatie/argumentatie:

Uiteraard is VVS voorstander van een stagecode, maar we betreuren dat de Vlaamse Regering deze verantwoordelijkheid (die ze overigens nooit is nagekomen) nu afwentelt op de instellingen. Nochtans worden ons zeer veel problemen gesignaleerd mbt stages in het hoger onderwijs. Nu bovendien ook het aantal opleidingen stijgt, waarin werkplekleren en stages worden geïntegreerd, is een uitgebreider decretaal kader geen overbodige luxe.

VVS stelt voor om de taak van het ontwikkelen van een stagecode misschien toe te vertrouwen aan de VLOR om zo toch een instellingsoverschrijdend karakter te waarborgen. De concrete aanvullingen kunnen nog steeds gebeuren op het niveau van de instellingen na inspraak van de studentenvertegenwoordigers.

VVS stelt voor dat de volgende zaken zeker onderdeel moeten uitmaken van de stagecode:

- bepalingen met betrekking tot de intakeprocedure,
- een duidelijke stageovereenkomst tussen instelling, stageplek en student met daarin de afspraken (doel, duurtijd, plaats van de stage, eventuele redelijke aanpassingen, na te leven reglementen, onkostenvergoedingen, regelingen mbt de verzekering, stagebegeleider in de instelling en stagementor op de stageplek..)
- bepalingen met betrekking tot de begeleiding (tussentijdse evaluaties van de stagiair, aanstelling van een stagementor, begeleiding/ondersteuning van de stagementor, evaluatie van de stagementor),
- bepalingen met betrekking tot de inhoud van de werkstage (een soort van functieprofiel en taakomschrijving om misbruiken van stagiaires te voorkomen),
- een duidelijk kader met betrekking tot de evaluatie van het opleidingsonderdeel stage. Hier blijken zich zeer veel problemen voor te doen. Zowel stagebegeleider als stagementor moeten betrokken worden bij de evaluatie, de evaluatiecriteria worden opgesteld door de instelling en moeten duidelijk zijn voor aanvang van de stage, uitsluiten van belangenconflicten, duidelijke non-discriminatie richtlijnen en beroepsmogelijkheden waarbij ook de kwaliteit van de begeleiding door de stagementor en –begeleider een plaats verdienen. Er moet beroep gedaan kunnen worden op de ombudspersoon (die zelf niet betrokken mag zijn bij de evaluatie van de student)
- arbeidsomstandigheden (regelingen inzake overuren, arbeidswetgeving, onkostenvergoedingen)
- aanpassingen voor kansengroepen: Bijvoorbeeld studenten met een functiebeperking moeten bijkomende hulpmiddelen kunnen krijgen, ook op de stageplek. Ook mogelijkheden tot spreiding van de stage of deeltijds stagelopen behoren tot de mogelijkheden. Dat moet ook mogelijk zijn voor andere groepen, zoals werkstudenten. Indien hun arbeidsbetrekking in de lijn ligt van de opleiding moeten hiervoor vrijstellingsmogelijkheden bestaan.

### Amendement: toevoeging

**Artikel 375.** Iedere instelling stelt, na raadpleging van de studenten *vertegenwoordigers*, een gedragscode inzake stages op waarin de bepalingen van de wederzijdse aanspraken tussen stagedoende studenten, instellingen en stageplaatsen worden opgenomen en legt deze vast in de onderwijs- en examenregeling. *Deze reglementaire bepalingen worden opgesteld conform de Stagecode Hoger Onderwijs die wordt opgesteld in de schoot van de VLOR. Ze regelt volgende minimale bepalingen:*

- *regelingen mbt tot het recht op stage en de intakeprocedure*
- *regelingen mbt de stageovereenkomst tussen student, instelling en stageplaats*
- *regelingen mbt de begeleiding en de inhoud van de stage*
- *regelingen mbt de evaluatie van de stage*
- *regelingen mbt de arbeidsomstandigheden en onkostenvergoedingen*
- *regelingen mbt het recht op stage voor kansengroepen, zoals in deze code worden ook de faciliteiten voor studenten met een functiebeperking opgenomen.*

## **Titel IV, Art. 378, Art. 382, Art. 391, Art. 394 en Art. 395. 'Medezeggenschap'**

### Motivatie/argumentatie:

VVS vindt de keuze om in dit hoofdstuk de term participatie consequent te vervangen door medezeggenschap erg ongelukkig. De studenten verkiezen de keuze voor het medebestuurmodel immers boven het medezeggenschapsmodel. Mee praten is voor studenten duidelijk niet van dezelfde orde als mee besturen en mee beslissen. Deze nieuwe term is een vlag die de lading niet dekt. Studentenparticipatie daarentegen is een neutralere term die van toepassing is op beide modellen. Deze terminologische wijziging zou bovendien het verkeerde signaal kunnen geven aan de instellingen dat de decreetgever het medezeggenschapsmodel verkiest boven het medebestuur. VVS vraagt dat de term wordt gewijzigd naar de oorspronkelijke vorm en zal dat in de hier volgende artikels consequent doen.

Amendement: wijziging

#### TITEL IV. – ~~MEDEZEGGENSCHAP~~ PARTICIPATIE INZAKE ONDERWIJSAANGELEGENHEDEN

**Artikels 378, 382, 391, 394 en 395**: vervangen van ‘medezeggenschap(s) ‘ door ‘participatie ‘.

#### **Afschaffing keuzemogelijkheid medezeggenschapsmodel**

Motivatie/argumentatie:

Medezeggenschap is vanuit het standpunt van de verdediging van de studentenbelangen duidelijk het mindere broertje. Ook voor de studentenvertegenwoordiger zelf is deze vorm van studenteninspraak minder aantrekkelijk omdat het in veel mindere mate kansen biedt om bij te leren, zichzelf te ontplooiën, politiek inzicht te verwerven en het beleid mee te bepalen. Door de gebrekkige uitstraling, zal het opkomstpercentage bij verkiezingen laag blijven, waardoor de studentenraad haar weinige bevoegdheden ook nog dreigt te verliezen. Medezeggenschap is een structuur die schijnparticipatie in de hand werkt en geëngageerde studenten snel kan demotiveren. Het medezeggenschapsmodel is erg formalistisch, vereist een lange lijst afspraken die allemaal moeten vastgelegd worden, en geeft bij meningsverschillen omslachtige, dure en tijdrovende procedures om tot een uiteindelijke beslissing te komen. Zowel instellingen als studenten zijn, wegens beperkte tijd en middelen, niet gebaat met dergelijk inefficiënt model. Medebestuur heeft bovendien ook een positieve weerslag op de kwaliteit van de door de studentenraad afgeleverde adviezen omdat het moeilijker is om van op afstand de instellingsdossiers in alle finesses te doorgronden. Zonder medebestuur is studenteninspraak ook minder geschikt om de accountability van de instelling op te drijven. Kortom, medezeggenschap is minderwaardig – en dit zowel voor studenten als voor de instelling. Een regeling die zo ingewikkeld is dat ze ertoe leidt dat studenten hun participatierechten zelfs niet volledig doorgronden en begrijpen, is een ondemocratische regeling.

Het verwondert VVS dan ook sterk dat terwijl het volledige basisdecreet baadt in een sfeer van planlastvermindering en vereenvoudiging van regelgeving, aan deze erg lange en onbegrijpelijke bepalingen van het medezeggenschapsmodel niet wordt geraakt. Temeer daar deze keuzemogelijkheid juridisch volstrekt overbodig is geworden nu het voormalige Arbitragehof heeft geoordeeld dat medebestuur door studenten niet strijdig is met de bepalingen inzake de vrijheid van onderwijs. Het Hof deed deze uitspraak naar aanleiding van een verzoek tot vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschap dat verplichtte tot de opname van 20% studentenvertegenwoordigers in de bestuursorganen van de universiteiten.

Een afslanking van gedetailleerde decretale bepalingen, betekent een achteruitgang inzake studentenrechten als de delegatie van de regelgeving naar de instellingen, niet gepaard gaat met een versterking van de studentenparticipatie binnen de instellingen. VVS wil daarom dat de studentenparticipatie in het basisdecreet grondig wordt versterkt. In de eerste plaats betekent dit de schrapping van de decretaal volstrekt overbodige bepalingen van het medezeggenschapsmodel. Deze vereenvoudiging betekent het integraal schrappen van artikel 383, 386, 387, 388, 389, 391. En ook enkele kleine aanpassingen in 380, 382, 385, 390.

Amendementen: zie verder

**Artikels 383,386,387,388,389,391** : integraal schrappen

**Artikels 380, 382, 385, 390**: kleine wijzigingen: zie verder

#### **Art. 376. algemene bespreking**

Motivatie/argumentatie:

Positief dat ook het beleid naar studenten met een functiebeperking voorwerp uitmaakt van overleg. VVS zou het wel graag uitgebreid zien naar alle kansengroepen.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 376.**

§ 2. Voor de toepassing van § 1, eerste lid, wordt onder algemene organisatie en werking ten minste verstaan:

1° (...)

6° het *gelijke kansen*-beleid omtrent studenten *uit bevolkingsgroepen die ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs, zoals studenten* met een functiebeperking.

#### **Artikel 378**

Motivatie/argumentatie

Een associatie wordt niet gedefinieerd als instelling. Dit artikel houdt geen rekening met de mogelijk inrichting van associatiefaculteiten.

Amendement: wijzigingen en toevoegingen

#### **Artikel 378:**

De studentenraad op het niveau van de instelling *respectievelijk de associatie* kan beslissen dat *medezeggenschaps-participatie*commissies worden opgericht op het niveau van onderdelen van de instelling, *respectievelijk de associatie*.

De samenstelling en de functioneringswijze van de *medezeggenschaps-participatie*commissies worden vastgelegd in het in [artikel 394] bedoelde *participatie*reglement.

### **Art. 379. samenstelling studentenraad**

#### Argumentatie/motivatie

§1. Omdat de studentenraad op een hogeschool-, universiteits-, of associatieniveau voor veel studenten ver weg staat, is het in de vele gevallen aangeraden om via een getrappt systeem te werken. Dat geldt des te meer voor de associatiestudentenraden (zolang de associaties in hun huidige vorm blijven bestaan). Door het hogere abstractieniveau, de geografische spreiding en de moeilijkheid om er als studentenvertegenwoordiger iets te bereiken, is een getrappt systeem hier noodzakelijk. Bij getrapte verkiezingen hebben de verkozenen ook een duidelijk mandaat en kunnen ze worden teruggefloten als ze dit te buiten gaan.

§2. In sommige instellingen worden studenten die zetelen in de Raad van Bestuur rechtstreeks verkozen. De studentenraad verliest zo een belangrijk kanaal van informatie en lobbying. Deze studenten hoeven bovendien vandaag aan niemand verantwoording af te leggen. Vaak verdedigen ze op bestuursvergaderingen enkel hun persoonlijke standpunt, dat niet noodzakelijk strookt met het standpunt van de studentenraad. Dit in tegenstelling tot een scenario van getrapte verkiezingen waarin de verantwoordingsrelatie erg duidelijk is: studentenraad is parlement, studentenvertegenwoordigers zijn uitvoerders en vertolkers van haar beslissingen. Streeft men naar een representatieve en efficiënte studentenparticipatie dan moet er een decretale link komen tussen de studentenraad en de vertegenwoordigers in het instellingsbestuur. VVS stelt daarom voor om deze rechtstreeks verkozen studentvertegenwoordigers informatieplicht en verantwoordingsplicht op te leggen tegenover de studentenraad. De studentenraad moet ook sanctionerend kunnen optreden tav deze studentenvertegenwoordigers. De criteria en procedures moet de studentenraad zelf concretiseren in haar werkingsreglement.

Amendementen: wijzigingen/toevoegingen

#### **Artikel 379**

§ 1. De studentenraad bestaat uit leden die worden verkozen door en onder de studenten behorende tot ~~de associatie, respectievelijk~~ de instelling. *De studentenraad van de associatie wordt getrappt verkozen door en onder de studentenvertegenwoordigers van de instellingsstudentenraden of in voorkomend geval van de participatiecommissies.*

De Studentenraad bepaalt het aantal leden, dat ten minste acht bedraagt.

§ 2. Studenten die op het ogenblik waarop zij als stemgerechtigd lid worden aangeduid in de raad van bestuur niet behoren tot de studentenraad, worden van rechtswege ~~met stemrecht~~ in deze studentenraad opgenomen. *De studentenraad bepaalt of deze studenten al dan niet met stemrecht worden opgenomen in de studentenraad. Deze studentenvertegenwoordigers hebben een informatie- en een verantwoordingsplicht ten aanzien van de studentenraad die sanctionerend kan optreden. De studentenraad werkt hiertoe in haar kies- en werkingsreglement concrete procedures uit.*

Het overeenkomstig § 1, tweede lid, bepaalde aantal leden wordt voor de berekening van de aanwezigheidsquora en stemverhoudingen met de in het eerste lid bedoelde studenten uitgebreid.

### **Art. 380. Verkiezingen**

#### Argumentatie/motivatie

§1. Momenteel organiseert het bestuur de verkiezingen in samenspraak met de studentenraad. Deze woordvolgorde is vreemd en doet suggereren dat de studentenraad niet autonoom haar werking kan bepalen. Dat is soms nefast voor het verplichte opkomstpercentage waardoor de studentenraad haar prerogatieven kan verliezen. Een onwillig bestuur kan, bijvoorbeeld door het weigeren van een elektronische stembusgang of door het slecht kiezen van de data van de verkiezingen, de studentenvertegenwoordiging aan zijn instelling paralyseren. Het instellingsbestuur moet de stembusgang met de nodige financiële en logistieke middelen een succes helpen worden. De praktijk wijst uit dat ook dit best decretaal wordt opgelegd.

§2. Daarnaast vindt VVS een representatieve opkomst voor de verkiezingen zeer belangrijk als garantie voor de legitimiteit van de studentenraad. Soms blijkt het echter zeer moeilijk om het minimale opkomstpercentage te halen. Wanneer studentenraden hun bevoegdheden verliezen, dan werpt dit een lange schaduw op de studentenparticipatie. Terwijl het lage opkomstpercentage vaak al te wijten is aan een minder goed draaiende studentenraad of aan een onwillig bestuur, dreigt de studentinspraak door verlies van bevoegdheden nog in een verdere neerwaartse spiraal te belanden. Zo gebeurt het dat een slechte opkomst studentenraden jarenlang kan marginaliseren. Bij medezeggenschap verlies je zelfs je recht om nog een waarnemer te sturen of je recht op meepraten waardoor de uitstraling van de studentenraad helemaal verdwijnt met alle gevolgen voor de opkomst bij verkiezingen. VVS wil dat er een tweede ronde

wordt ingericht bij het niet halen van het minimale opkomstpercentage. Het recht op een tweede ronde moet decretaal worden verankerd.

De schrapping van paragraaf 2, ten tweede, kadert in de vereenvoudiging door het afschaffen van het medezeggenschapsmodel (zie hoger).

Het laatste lid van paragraaf 2 bepaalt dat het instellingsbestuur zelf kan bepalen welke studenten worden meegerekend voor de berekening van de 10%. VVS wil daarom dat de wijze en het tijdstip waarop het aantal studenten wordt berekend, voorwerp uitmaakt van een akkoord tussen instellingsbestuur en studentenraad en wordt opgenomen in het participatiereglement.

Amendement: wijziging en toevoeging

#### **Artikel 380**

§1 De verkiezingen worden georganiseerd door ~~het bestuur~~ *de studentenraad* in samenspraak met ~~de studentenraad~~ *het bestuur*. Zij zijn gespreid over meerdere dagen.

*Het bestuur voorziet voor de verkiezingen de nodige faciliteiten en financiële, administratieve en logistieke ondersteuning.*

De studentenraad legt de nadere kiesprocedure vast. De procedure waarborgt ten minste de verkiezing van een redelijk aantal plaatsvervangers voor de effectieve leden van de studentenraad. De procedure kan door middel van kieskringen waarborgen dat in de studentenraad studenten zijn vertegenwoordigd vanuit de verschillende partnerinstellingen bij de associatie, respectievelijk de onderscheiden onderverdelingen van de instelling.

§2 Indien minder dan 10% van het totaal aantal studenten aan de verkiezing heeft deelgenomen, *dienen er nieuwe verkiezingen plaats te vinden. Indien deze tweede stembusgang nog steeds minder dan 10% opkomst kende*, wordt de studentenraad op grond van de verkiezingsuitslag samengesteld, waarbij evenwel volgende bevoegdheden en prerogatieven worden opgeschort tot de volgende verkiezingen:

1° in de associaties en instellingen waarvan het bestuur (een) stemgerechtigde afgevaardigde(n) van de studentenraad bevat: het stemrecht van deze afgevaardigde(n). In voorkomend geval word(t)(en) de afgevaardigde(n) meegerekend bij de bepaling van het aanwezigheidsquorum, doch niet bij de bepaling van het stemmenaantal;

~~2° in de overige associaties en instellingen: de bepalingen omtrent beraadslaging en raadpleging en de bepalingen van [artikel 394].~~

De wijze en het tijdstip waarop het aantal studenten worden berekend *is het onderwerp van een akkoord tussen het bestuur en de studentenraad dat opgenomen wordt in het participatiereglement.*

#### **Artikel 382**

##### Motivatie/argumentatie

Een associatie wordt niet gedefinieerd als instelling. Daarom is het noodzakelijk om de participatie in associaties, een reeds bekomen recht, bij sommige artikels toe te voegen.

Voor de schrapping van de verwijzing bij de bevoegdheden van de studentenraad naar "bedoeld in deze afdeling": zie afschaffing medezeggenschapsmodel.

Amendement:

#### **Artikel 382: wijzigingen**

De bevoegdheden en prerogatieven ~~bedoeld in deze afdeling~~ kunnen in voorkomend geval worden uitgeoefend door de ~~medezeggenschaps-~~ *participatie* commissies voor wat betreft aangelegenheden die zich situeren op het niveau van het betrokken onderdeel van de instelling, *respectievelijk de associatie*.

#### **Art. 383. Aantal studenten in Raad van Bestuur**

##### Argumentatie/motivatie

Integraal schrappen want deze bepaling hangt samen met het medezeggenschapsmodel dat VVS als zeer weinig voorkomende keuzemogelijkheid wenst op te heffen.

Amendementen:

**Artikel 383:** integraal schrappen

#### **Art. 385. Bevoegdheden en prerogatieven**

##### Argumentatie/motivatie

VVS vraagt om de bevoegdheden uit te breiden met enkele bepalingen die betrekking hebben op studenten en de werking de studentenraad. Ook de zaken die voorwerp moeten uitmaken van de jaarlijkse besprekingen moeten deel uit maken van het adviesrecht waarbij de instelling schriftelijk moet reageren.

In de praktijk merken studentenraden dat ze soms maar op de hoogte worden gebracht van een wijziging op een moment wanneer de beslissing eigenlijk al genomen werd. Dit is in strijd met de geest van het participatiedecreet. Daarom stelt VVS voor de informatieplicht van de instelling uit te breiden.

Verder ontbreken volgende zaken in de bevoegdheidslijstjes:

het gebruik van instellingsinfrastructuur door de studentenraad en studentenorganisaties, de ondersteuning van de studentenraad, de faciliteiten en infrastructuur ten dienste van de studenten, het beheers- en bestuursreglement van de instelling, de vaststelling van de tolerantie en compensatiecriteria, de vaststelling van de stagecode, het diversiteitsbeleid (het plan en de invulling die wordt gegeven aan het aanmoedigingsfonds), de vastlegging van de bijkomende administratief aangerekende inschrijvingskosten, de aanwerving van ombudspersonen....

Deze zaken moeten dus worden geïntegreerd in de lijstjes van artikel 386 en artikel 388. Maar gezien het onderscheid tussen beide 'prerogatieven' erg onduidelijk is, pleit VVS voor het veralgemenen van medebestuur. Zoniet zullen er steeds belangrijke bepalingen vergeten worden. Vandaar de schrapping van de verwijzingen naar de artikels waarin de materies staan opgelijst waarover studentenraden in een medezeggenschapsmodel mogen meepraten.

Amendement: toevoegingen

#### **Artikel 385**

De studentenraad kan uit eigen beweging een schriftelijk advies uitbrengen over alle aangelegenheden die studenten aanbelangen.

Het bestuur brengt na ontvangst van een advies omtrent *alle aangelegenheden die de studenten en/of studentenraad rechtstreeks aangaan*, ~~waaronder de in [artikelen 376 §2, 386, 387, 388 en 389] bedoelde aangelegenheden~~ een met redenen omklede schriftelijke reactie uit in de vorm van een voorstel.

*Het bestuur brengt de studentenraad tijdig, volledig en gedocumenteerd op de hoogte wanneer ze beleidsmaatregelen of reglementaire beslissingen beoogt te nemen omtrent de ~~in de [artikelen 376 §2, 386, 387, 388 en 389] bedoelde aangelegenheden die de studenten en/of studentenraad rechtstreeks aangaan.~~*

#### **Artikel 386 materies voor beraadslaging**

Argumentatie/motivatie

Deze lijst is verre van volledig. In plaats van deze lijsten aan te vullen en steeds het risico te lopen van essentiële zaken te vergeten, pleit VVS voor de veralgemening van het medebestuurmodel.

Amendement: toevoegingen **maar bij voorkeur integraal schrappen**

#### **Artikel 386**

~~Het bestuur beraadslaagt met de studentenraad over de vastlegging van elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake:~~

~~(...)~~

~~2° de vaststelling en de besteding van de inschrijvingsgelden en bijkomende administratieve kosten;~~

~~3° de uitwerking van initiatieven inzake studentenbegeleiding, studietrajectbegeleiding, studieadvies;~~

~~(...)~~

~~6° het vaststellen van de criteria en procedure van bijkomende geschiktheidsonderzoeken als toelatingsvoorwaarde~~

~~7° het vaststellen van de stagecode~~

~~8° het bepalen van de criteria inzake erkenning van studentenverenigingen~~

~~9° het vaststellen van de voorwaarden voor het gebruik van de instellingsinfrastructuur~~

~~9° het vaststellen van de criteria inzake tolerantie, compensatie en deliberatie~~

~~10° het budget en de administratieve ondersteuning van de studentenraad~~

~~11° het beheers- en bestuursreglement van de instelling~~

#### **Artikel 387: beraadslaging zelf**

Argumentatie/motivatie

Zie afschaffing van het medezeggenschapsmodel

Amendement:

~~Artikel 387:~~ integraal schrappen

### **Artikel 388: materies voor raadpleging**

#### Argumentatie/motivatie

Deze lijst is verre van volledig. In plaats van deze lijsten aan te vullen en steeds het risico te lopen van essentiële zaken te vergeten, pleit VVS voor de veralgemening van het medebestuurmodel. Dat de studentenraad aan instellingen die kiezen voor medezeggenschap de inspraak in sociale materie wordt beperkt tot meepraten, is eigenlijk ronduit schandelijk.

Argumentatie/motivatie: toevoegingen **maar beter nog integraal schrappen**

~~Het bestuur raadpleegt de studentenraad over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake:~~

~~1° het algemeen beleid inzake interne kwaliteitszorg;~~

~~2° het vaststellen van de gedragscode inzake taalregeling;~~

~~3° het vaststellen van de regelen inzake de evaluatie van de onderwijsactiviteiten van het academisch, respectievelijk het onderwijzend personeel, de methode en organisatie van studiedrukmetingen en studiekostmetingen.~~

~~4° het algemene beleid inzake diversiteit en gelijke kansen~~

~~De studentenraad bij een universiteit wordt bijkomend geraadpleegd over elk ontwerp van reglementaire bepaling inzake sociale toelagen.~~

### **Art. 389: raadpleging zelf**

#### Argumentatie/motivatie

Zie afschaffing van het medezeggenschapsmodel

#### Amendement

~~Artikel 389:~~ integraal schrappen

### **Artikel 390. afvaardiging in het bestuur**

#### Argumentatie/motivatie:

Aangezien het medezeggenschapsmodel achterhaald is en wordt afgeschaft, zijn de stemgerechtigde studenten in het bestuur van associaties of instellingen niet langer facultatief. De schrapping van artikel 383 maakt ook dat het percentage van studentenvertegenwoordigers hier moet worden geïntegreerd. We nemen andermaal het Franstalige voorbeeld als uitgangspunt.

#### Amendement:

#### **Artikel 390**

§ 1. ~~In~~ ~~a~~ Het bestuur van associaties of instellingen **omvat ten minste 20% waarvan het bestuur** stemgerechtigde studenten ~~omvat, worden d.~~ Deze studenten **worden** als volgt aangeduid (...)

### **Art. 391. Student met raadgevende stem in Raad van bestuur**

#### Argumentatie/motivatie

Schrappen van het integrale artikel omdat dit kadert in het medezeggenschapsmodel dat VVS decretaal wil opheffen.

De studentenraad zou ook het recht moeten hebben om een student af te vaardigen naar een bestuur waarin uitvoerende beslissingen worden genomen over de bepalingen die onderwerp zijn van de bevoegdheden en prerogatieven van de studentenraad.

In de praktijk merken studentenraden dat ze soms maar op de hoogte worden gebracht van een wijziging op een moment wanneer de beslissing eigenlijk al genomen werd. Dit is in strijd met de geest van het participatiedecreet. Daarom stelt VVS voor de informatieplicht van de instelling uit te breiden.

Amendement: toevoeging **maar beter nog integraal schrappen**

#### **Artikel 391**

~~Indien een bestuur dat bevoegd is om uitvoerbare beslissingen te nemen met betrekking tot de in [artikelen 376 §2, 386, 387, 388 en 389] bedoelde aangelegenheden, geen stemgerechtigde studenten omvat, heeft de studentenraad het recht om ten minste één lid met raadgevende stem af te vaardigen naar dit bestuur, desgevallend onder de voorwaarden bepaald in het medezeggenschaps-participatierglement.~~

~~De afgevaardigde van de studentenraad wordt uitgenodigd op de vergaderingen van het bestuur en wordt in het bezit gesteld van alle stukken.~~

### **Art. 392. Voorzitter studentenraad**

#### Argumentatie/motivatie

De bepaling dat de voorzitter buiten de studentenraad kon gezocht worden werd ingevoerd om continuïteit in de studentenraad te voorzien. Wanneer een afstuderend voorzitter goed werk had geleverd leek het zinvol om de mogelijkheid open te laten deze nog een jaar te behouden. In de praktijk merken we echter dat deze bepaling wordt misbruikt door instellingshoofden of studentencoachen om zichzelf te benoemen tot voorzitter.

Amendementen: toevoeging

#### **Artikel 392**

De studentenraad duidt een voorzitter aan.

De voorzitter kan buiten de leden van de studentenraad worden aangeduid, in welk geval hij niet stemgerechtigd is.

*De voorzitter mag niet verbonden zijn aan noch in een arbeidsrelatie staan tot het bestuur van de instelling respectievelijk de associatie.*

### **Art. 393. Werkingsreglement**

#### Argumentatie/motivatie

VVS krijgt veel vragen over de nodige invulling van het werkingsreglement. Daarom stelt VVS voor de minimale invulling per decreet vast te leggen.

Amendement: toevoeging

#### **Artikel 393**

De studentenraad beslist slechts geldig indien de meerderheid van de leden aanwezig is.

De nadere werking van de studentenraad wordt geregeld in een werkingsreglement, dat wordt vastgelegd bij *ten minste* volstrekte meerderheid van stemmen.

*Het werkingsreglement omvat een duidelijke en transparante stemprocedure, een duidelijke tijdsbepaling van de mandaten, de keuze voor periodieke of gedeeltelijke vernieuwing bij verkiezingen, een duidelijke en transparante kiesprocedure voor interne en externe mandaten, de omschrijving van eventuele kieskringen, de regeling met betrekking tot plaatsvervaardigers, de aanwezigheid, informatie- en verantwoordingsplicht en mogelijke sancties voor stemgerechtigde studenten in het bestuur, de onverenigbaarheden met interne en externe mandaten.*

### **Art. 394:**

#### Argumentatie/motivatie:

Zie hoger bij 'medezeggenschap-' vervangen door 'participatie'

Amendement: wijziging

#### **Artikel 394:** wijzigingen

Het bestuur en de studentenraad nemen een **medezeggenschaps-participatie**reglement aan op grond van een volstrekte meerderheid van stemmen binnen het bestuur, enerzijds, en de studentenraad, anderzijds.

Het **medezeggenschaps-participatie**reglement kan opgenomen worden in de onderwijs- en examenregeling.

### **Art. 395. Participatiereglement**

#### Argumentatie/motivatie

Om de rechten die de studentenraad heeft kenbaar te maken aan de studenten stelt VVS voor om het participatiereglement op te nemen in het Onderwijs -en Examenreglement.

Amendement: wijziging

#### **Artikel 395:** wijzigingen

Het **medezeggenschaps-participatie**reglement omvat:

1° de procedureregels die bij het uitoefenen van de [medezeggenschaps-participatierechten](#) van de studentenraad in acht moeten worden genomen;

2° de wijze waarop geschillen over de uitvoering van deze titel of over de interpretatie van een bepaling in het [medezeggenschaps-participatiereglement](#) door middel van vormen van arbitrage of bemiddeling worden beslecht;

3° desgevallend de in [\[artikel 377\]](#) bedoelde regelen.

Het [medezeggenschaps-participatiereglement](#) kan aan de studentenraad bijkomende bevoegdheden toekennen.

– *Het participatiereglement wordt opgenomen in het onderwijs- en examenreglement.*

## **Art. 396**

### Argumentatie/motivatie

De graad van materiële en financiële ondersteuning door de instelling, is een belangrijke verklarende factor voor het succes en de kwaliteit van de studentenparticipatie. Het kunnen beschikken over een jaarbudget en over een eigen medewerker zijn succesvolle strategieën om de werking te verbeteren en de continuïteit te garanderen. De huidige bepaling in het participatiedecreet is té vrijblijvend om een goede ondersteuning voor alle studentenraden te garanderen. Omdat studentenparticipatie vroeger vaak werd begeleid vanuit de sociale sector en dit niet meer kan, is de ondersteuning in de praktijk vaak zelfs verslechterd. De studentenraad moet autonoom over deze financiële en materiële ondersteuning kunnen beschikken. Die moet voldoende recurrent en omvangrijk zijn om een degelijke professionele en onafhankelijke werking te kunnen garanderen. VVS pleit er daarom voor deze instellingsverplichting decretaal duidelijker te omschrijven. Daarbij laten we ons andermaal inspireren door de decretale bepalingen die in de Franse Gemeenschap gelden. Daar wordt een minimumbedrag geregeld per student met een ondergrens voor de kleine instellingen.

Amendementen: toevoegingen

### **Artikel 396**

§1 Het bestuur kent aan de studentenraad de nodige infrastructurele, financiële en/of administratieve ondersteuning toe. *De studentenraad moet minstens kunnen beschikken over:*

*1° huisvesting: een vast secretariaat voor de studentenraad en gebruik van vergaderlocaties*

*2° infrastructuur : bureaumateriaal, computers, telefoon, internetaansluiting, printer, projectiemogelijkheden, webruimte*

*3° minstens één halfzijdse inhoudelijk ondersteunen de en administratieve medewerker die door de studentenraad geselecteerd en aangestuurd wordt.*

*4° de financiële ondersteuning voor het jaarbudget van de studentenraad bedraagt 2,5 euro per student. Voor deze berekening worden studenten met een diplomacontract, examencontract, creditcontract, zowel voltijdse als deeltijdse trajecten en modeltrajecten gerekend. Het jaarbudget bedraagt minstens 5000 euro.*

De studentenraad dient daartoe een werkplan in *en verantwoordt de ondersteuning door middel van een jaarverslag.*

§2 Het bestuur kent aan de participatiecommissies de nodige financiële ondersteuning toe. *Het overlegt daartoe met de participatiecommissies over een minimumbedrag per student, dat opgenomen wordt in het participatiereglement*

## **Art. 397**

### Argumentatie/motivatie

Faciliteiten zijn in de praktijk nog al te vaak een gunst in plaats van een recht. Bovendien mogen ze niet beperkt blijven tot leden van de studentenraad maar moeten ze ook gelden voor studentenvertegenwoordiging in bestuursorganen van de instelling/associatie. De aanvulling van het laatste lid is een afstemming op de regeling in de autonome hogescholen.

Amendementen: toevoegingen

### **Artikel 397**

Het bestuur legt *in overleg met de studentenraad* de nodige faciliteiten voor studentenaafgevaardigden vast. *Deze worden opgenomen in het onderwijs- en examenreglement.*

Deze faciliteiten betreffen ten minste *het recht om de wijze waarop* in functie van de werking van de studentenraad *en de studentenvertegenwoordiging in het bestuur* onderwijsactiviteiten en examens op flexibele wijze *te plannen, kunnen worden gepland op eventueel alternatieve evaluatievormen* en af *te wijken* ~~geweken kan worden~~ van de verplichte aanwezigheid voor bepaalde opleidingsonderdelen.

*Studentenvertegenwoordigers kunnen voor hun daden gesteld in de uitoefening van hun mandaat geen tuchtsancties oplopen.*

#### **Art. 454. Samenstelling bestuurscollege Autonome hogescholen**

Bij de autonome hogescholen koos men duidelijk voor medebestuur van studenten. Dit betekent dat in elk bestuursorgaan tien procent van de stemgerechtigde leden student zijn. De Raad van Bestuur kan, zoals gesteld in artikel 449 bevoegdheden overdragen aan het bestuurscollege. Daarnaast is het bestuurscollege in bijzonder belast met de materies vermeld in artikel 455. Veel van deze bevoegdheden behoren ontegenzeggelijk tot de onderwerpen van bespreking, beraadslaging en raadpleging in het participatiedecreet. Het moge dus duidelijk zijn dat het bestuurscollege onderwerpen bespreekt waarin studenten recht op inspraak hebben.

Hieruit valt af te leiden dat ten minste één studentenvertegenwoordiger volwaardig lid dient te zijn van het bestuurscollege. Aan sommige instellingen, zoals de Universiteit Gent of de Universiteit Antwerpen is dit overigens reeds het geval. De termijn van vier jaar dient natuurlijk wel teruggebracht te worden tot maximaal 2 jaar voor studentleden.

Amendement: toevoeging

##### **Artikel 454**

Het bestuurscollege is samengesteld uit:

1° de voorzitter van de Raad van Bestuur, die ambtshalve voorzitter is van het bestuurscollege;

2° de algemeen directeur;

3° drie leden, personeelsleden van de hogeschool of leden van de Raad van Bestuur van de hogeschool *waarvan minstens één studentlid*, voor een periode van vier academiejaren *of in het geval van het studentlid voor een periode van twee academiejaren* door de Raad van Bestuur aangesteld op voorstel van de voorzitter van het bestuurscollege en de algemeen directeur *of in het geval van de student door de studentenraad*.

#### **Art. 478, 481, 484. Samenstelling Academische Raad en Departementale Raad bij Gesubsidieerde hogescholen**

Argumentatie/motivatie:

Artikel 478 bepaalt dat de academische raad is samengesteld uit minstens twee achtste vertegenwoordigers van de studenten, verkozen door en onder de studenten die voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool. Artikel 483 bepaalt dat de departementale Raad is samengesteld uit minstens één vierde vertegenwoordigers van de studenten die verkozen zijn onder de studenten en die voltijds zijn ingeschreven aan de hogeschool.

De bepaling dat enkel de voltijds ingeschreven studenten mogen deelnemen aan de studentenverkiezingen is strijdig met de definitie van student. Ook studenten in geïndividualiseerde en deeltijdstrajecten hebben recht op vertegenwoordiging.

De verkiezingsprocedures voor deze organen worden echter vastgelegd door deze organen of door het hogeschoolbestuur, zoals bepaald in artikel 481 en artikel 486. Het luik participatie van studenten in het basisdecreet dan weer in artikel 390 § 1 op welke wijze de aanduiding van een student in het bestuur dient te gebeuren. VVS vraagt een stroomlijning van de regelgeving waarbij de keuze aan de studenten wordt gelaten op welke wijze studenten worden aangeduid om in de Academische Raad en de Departementale Raad te zetelen. Concreet stelt VVS volgende wijzigingen voor.

Amendement:

##### **Artikel 478** wijziging

De academische raad is samengesteld uit : (...)

3° twee achtste vertegenwoordigers van de studenten van de hogeschool, verkozen door en onder de studenten ~~die voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool~~ *overeenkomstig artikel 380*

##### **Artikel 481:** schrapping

Het reglement van de academische raad wordt in consensus opgesteld door het hogeschoolbestuur en de academische raad. Zo er geen consensus wordt bereikt beslist de academische raad. Dit reglement bepaalt ten minste:

7° de procedure van verkiezing van de vertegenwoordigers van het personeel ~~en de studenten~~.

##### **Artikel 484:** wijziging

(...) De departementale raad is als volgt samengesteld: (...)

3° één vierde vertegenwoordigers van de studenten verkozen onder de studenten die verbonden zijn aan het departement ~~en voltijds zijn ingeschreven in die hogeschool~~ *overeenkomstig artikel 380 § 2*

##### **Artikel 483: bevoegdheden academische raad**

Argumentatie/motivatie:

Artikel 483 §3 bepaalt dat de academische raad op vraag van het hogeschoolbestuur of op eigen initiatief overlegbevoegdheid heeft voor de onderwijskundige aspecten mbt de vaststelling en de wijziging van het beleid mbt de sociale voorzieningen ten behoeve van studenten;

Aangezien het decreet studentenvoorzieningen van 19 maart 2004 bepaalt dat studentenvoorzieningen zich uitdrukkelijk niet bezighouden met academische materies en de scheiding met onderwijsgebonden materies strikt trekt, lijkt ons deze bepaling verouderd. Wel denken we dat het nuttig kan zijn om de academische raad terzake informatie te verschaffen. Dat is sowieso al mogelijk door de bepaling in paragraaf 1 van het betreffende artikel.

Amendement: schrappen

**Artikel 483**

§3 Op vraag van het hogeschoolbestuur of zijn gemandateerde(n), of op eigen initiatief heeft de academische raad ten minste overlegbevoegdheid voor wat de onderwijskundige aspecten betreft, met betrekking tot : (...)

~~9° de vaststelling en de wijziging van het beleid met betrekking tot de sociale voorzieningen ten behoeve van de studenten;~~

**Art. 431: ambtsgebied commissarissen Vlaamse Regering**

Argumentatie/motivatie

VVS denkt dat het niet gezond is als commissarissen hun hele loopbaan controle en toezicht moeten houden op éénzelfde instelling. Dat zet aan tot laksheid en zelfs tot misbruik. Daarom moet het rotatiesysteem zoals dat bestond voor het regeringscommissariaat voor de hogescholen worden veralgemeend. We vermoeden dat het college zelf niet met dit rotatievoorstel zal komen aanzetten. Wel is overleg nodig opdat er in het bepalen van de ambtsgebieden rekening kan worden gehouden met woon-werkverkeer.

Amendement: wijziging/toevoeging

**Artikel 431**

§4. De Vlaamse regering belast elke commissaris met de controle bij één of meer instellingen. De Vlaamse Regering wijzigt ~~in overleg met ep voorstel van~~ het College *volgens een toerbeurt* om de vijf jaar het ambtsbereik van elke commissaris.